

Verksamhetsplan 2019 med inriktning för 2020- 2021

2018-11-26

Innehållsförteckning

1	Upplands-Bro.....	3
1.1	Upplands-Bro kommunen som ger plats	3
1.2	Förslag till Verksamhetsplan 2019	5
1.3	Vision och övergripande mål för kommunens samtliga verksamheter.....	5
1.4	God ekonomisk hushållning	7
1.5	Planeringsförutsättningar	8
1.6	Styrprocessen i Upplands-Bro kommun	11
1.7	Ägardirektiv	12
1.8	Budget med ekonomisk plan	15
1.9	Ordförklaringar	20
2	Kommunstyrelsen	21
2.1	Ansvarsområde och organisation.....	21
2.2	Verksamhetsåret 2019	21
2.3	Prioriterade områden med mål och indikatorer	24
3	Bygg- och miljönämnden	27
3.1	Ansvarsområde och organisation.....	27
3.2	Verksamhetsåret 2019	27
3.3	Prioriterade områden med mål och indikatorer	29
4	Gymnasie- och arbetslivsnämnden	32
4.1	Ansvarsområde och organisation.....	32
4.2	Verksamhetsåret 2019	32
4.3	Prioriterade områden med mål och indikatorer	33
5	Kultur- och fritidsnämnden	35
5.1	Ansvarsområde och organisation.....	35
5.2	Verksamhetsåret 2019	35
5.3	Prioriterade områden med mål och indikatorer	36
6	Socialnämnden	39
6.1	Ansvarsområde och organisation.....	39
6.2	Verksamhetsåret 2019	39
6.3	Prioriterade områden med mål och indikatorer	41
7	Tekniska nämnden	44
7.1	Ansvarsområde och organisation.....	44
7.2	Prioriterade områden med mål och indikatorer	44
8	Utbildningsnämnden	48
8.1	Ansvarsområde och organisation.....	48
8.2	Verksamhetsåret 2019	48
8.3	Prioriterade områden med mål och indikatorer	49
9	Äldre- och omsorgsnämnden	53
9.1	Ansvarsområde och organisation.....	53
9.2	Verksamhetsåret 2019	53
9.3	Prioriterade områden med mål och indikatorer	54

1 Upplands-Bro

1.1 Upplands-Bro kommunen som ger plats

Politisk plattform 2018-2022

Ett tryggt, trivsamt och attraktivt Upplands-Bro.

Det finns mycket att vara stolt över som boende och verksam i Upplands-Bro. Vår vackra natur, en levande landsbygd, stora kulturvärden och inte minst alla människor som bor och verkar i kommunen. Samtidigt står Upplands-Bro inför ett antal utmaningar.

Vi, Alliansen i Upplands-Bro bestående av Centern, Kristdemokraterna, Liberalerna och Moderaterna, vill att Upplands-Bro ska vara en trygg, trivsam och attraktiv kommun att bo, vistas och arbeta i. För att nå dit behöver vi skapa ökad trygghet, ökad valfrihet, högre kvaliteten i välfärden, en företagarevänlig miljö som får fler i arbete och att varje skattekrona används effektivt och till rätt saker.

Vi inom Alliansen vill se ett tryggare Upplands-Bro. Tryggheten är grunden för ett fungerande samhälle. Alla ska kunna känna sig trygga oberoende av när på dygnet och var i kommunen vi rör oss. Vi ser att fokus behöver läggas på snabba åtgärder såsom fler väktare, bättre belysning och undanröjning av sly på många platser samt fler övervakningskameror.

Vi ser också ett behov av mer långsiktiga åtgärder för ett socialt hållbart Upplands-Bro bland annat genom att bryta utanförskapet i socialt utsatta områden, tidiga insatser för barn som är i eller riskerar att hamna i utanförskap, närmare samarbete mellan polis, väktare, skola, socialtjänst, bostadsbolag, bostadsrättsföreningar, näringsliv samt föreningar och olika frivilligorganisationer.

Vi vill att våra kommuninvånare ska kunna välja det som passar just dem bäst. Det gäller att från kulturcheck för skolelever till fria val av förskola och skola samt äldreomsorg, oberoende av om det är kommunen eller fristående som driver verksamheterna.

Att kunna välja mellan boende i tätort och landsbygd är också viktigt. Både tätorten och landsbygden ska utvecklas och leva. Valet av villa, radhus, bostadsrätt eller hyresrätt är också viktigt beroende på var i livet vi befinner oss.

I Upplands-Bro byggs bostäder och nya stadsdelar växer fram, infrastrukturen utvecklas och det lokala näringslivet stärks samtidigt som jobben blir fler. Nyligen utsågs Upplands-Bro till en av Sveriges företagarevänligaste kommuner för åttonde året i rad, något som åren framöver är avgörande för att skapa goda förutsättningar att hjälpa människor från bidrag och utanförskap till en egen försörjning. Här spelar även civilsamhällets insatser tillsammans med människors ideella engagemang en viktig roll i arbetet med att hjälpa kommunensbehövande och utsatta, vilket vi värdesätter.

Det är långsiktigt arbete där vi tar ansvar för såväl kommunens utveckling som Upplands-Brobornas trygghet och trivsel. Stabil ekonomi är likaledes en viktig del i detta arbete. Kommunens positiva utveckling ska mötas med långsiktiga och nödvändiga investeringar i verksamheter som bäst behöver dem. När Upplands-Bro växer är behoven särskilt stora inom trygghetsskapandet, skolan, skollokaler, stadsmiljö, fritid och idrott samt infrastruktur, vilka prioriteras för att ge bäst förutsättningar för en trivsam och hållbar kommun där människor bor och utvecklas.

Vårt fokus ligger på ökad kvalitet i förskola och skola, trygghet och värdighet för Upplands-Bros äldre, strategiskt miljöarbete, trygghetsåtgärder i stadsmiljön samt att fortsätta utveckla det planerade underhållet av stadens skol- och förskolelokaler. Delar som på sikt är viktiga för att säkra Upplands-Bros fortsatta attraktivitet för såväl befintliga som nya Upplands-Brobor.

Upplands-Bro ska växa hållbart Många söker sig hit för att arbeta, studera, bilda familj och forma sin framtid. Vår ambition är därför att skapa en trivsamt miljö för både befintliga och nya Upplands-Brobor. Upplands-Bro ska erbjuda en bra barnomsorg och skola, god social- och äldreomsorg, stort utbud av arbetstillfällen, ett rikt fritids- och kulturliv, attraktiva bostäder, samt trivsamma boendemiljöer. I Upplands-Bro är alla människor välkomna och i staden gäller öppenhet och respekt gentemot alla medborgare. En kommun med Upplands-Bros utvecklingstakt behöver grundläggande planering för att möta behov som uppstår i den kommunala servicen. För att på bästa sätt göra detta, såväl inför nästa år som i framtiden, får berörda nämnder i uppdrag att se över och planera den kommunala servicen i Upplands-Bro de kommande åren. Där ska de titta på skolor, förskolor, äldreboenden, fritids- och idrottsanläggningar samt infrastruktur och tillgänglighet. Upplands-Bro ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.

I Upplands-Bro ska de äldre medborgarna känna sig trygga med att de får en värdig omsorg med god kvalitet. Det gäller oavsett om de vistas på ett äldreboende eller får hjälp i hemmet av hemtjänsten.

Ett Upplands-Bro där trygghet, valfrihet och kvalitet står i fokus, där ordning och reda i ekonomin är en självklarhet och där människors behov står i centrum är det Upplands-Bro vi kommer att utveckla under åren framöver.

Fredrik Kjos (M)

Martin Normark (L)

Jan Stefansson (KD)

Lisa Edwards (C)

1.2 Förslag till Verksamhetsplan 2019

Verksamhetsplanen (VP 2019) är Kommunfullmäktiges övergripande styrdokument för att styra utvecklingen i kommunen. Verksamhetsplanen innehåller mål och budget för verksamheten 2019 med plan för år 2020 – 2021 samt taxor och avgifter. Ägardirektiv till kommunens helägda dotterbolag i kommunkoncernen Upplands-Bro Kommunföretag AB ingår också.

Budgetförslaget innebär att det budgeterade resultatet för 2019 uppgår till 9,7 mnkr. För planperioden 2019 – 2021 planeras att verksamheten lämnar ett överskott på 36,7 mnkr.

Den politiska viljeinriktningen

Valresultatet i Upplands-Bro gav Alliansen 19 mandat, det röd-gröna blocket 15 mandat och Sverigedemokraterna 7 mandat. Därmed fick inget block egen majoritet. M, L, KD och C beslutade om ett samarbete med minoritet i Kommunfullmäktige och denna verksamhetsplan är utgångspunkten för den politiska viljeinriktningen från Alliansen.

1.3 Vision och övergripande mål för kommunens samtliga verksamheter

Vision 2035

Visionen för Upplands-Bro är ”Kommunen som ger plats”. Nyfikenhet, omtanke och liv är de kärnvärden som Upplands-Bro vilar på, både nu och i framtiden. Visionen har en målbild som berättar hur det ska vara att bo och leva i kommunen år 2035:

I Upplands-Bro känner alla sig trygga. Här ges alla möjlighet att hitta sin plats, skapa sina livs chanser och tillsammans forma framtiden. Vi vågar vara nyfikna. Vi tar initiativ, är öppna och mottagliga för nya tankar och synsätt. Vi bryr oss. Omtanken om varandra och vår närmiljö ger hållbarhet och plats för tillit.

Strategiska fokusområden

För att effektivt arbeta för förverkligandet av visionen har tre strategiska fokusområden identifierats: tillgänglig plats, mötesplats och levande plats. Fokusområdena är övergripande och tvärgående över kommunens verksamheter och åtaganden.

Tillgänglig plats definieras som en välkomnande plats som det är lätt att röra sig inom och dit det är lätt att ta sig. Mötesplats är en plats för utbyte av erfarenheter och kunskaper, där vi skapar arenor för ”oväntade” och kreativa möten. En levande plats är en plats som det är bra att bo och vistas i, där människor, djur och natur lever i en bra samklang.

Utöver dessa tre strategiska fokusområden som pekas ut i visionen så är en attraktiv arbetsgivare, en kommun i hållbar utveckling och god ekonomisk hushållning strategiska fokusområden för kommunens verksamheter.

Inom varje fokusområde finns det ett antal politiskt beslutade övergripande mål.

1.3.1 Tillgänglig plats

En välkomnande plats som det är lätt att röra sig inom och dit det är lätt att ta sig.

1.3.1.1 I Upplands-Bro ska invånarna känna trygghet i livets alla skeden

1.3.1.2 Invånarna ska uppleva största möjliga valfrihet

1.3.2 Mötesplats

En plats för utbyte och erfarenheter och kunskaper, där vi skapar arenor för oväntade och kreativa möten

1.3.2.1 Invånarna som använder kommunens tjänster ska mötas av hög kvalitet

1.3.3 Levande plats

En plats dom det är bra att bo och vistas i, där människor, djur och natur lever i en bra samklang

1.3.3.1 En kommun i tillväxt

1.3.4 En attraktiv arbetsgivare

Upplands-Bro kommuns arbetsplatser genomsyras av tydlighet och återkoppling i uppdrag och förväntningar, respekt samt en bra fysisk arbetsmiljö, vilket bidrar till ett gott arbetsklimat, professionellt arbete och medarbetare som trivs. De övergripande målen med indikatorer följs upp i personalbokslutet.

1.3.4.1 Medarbetarna är nöjda med sin arbetsmiljö och arbetsplats

Upplands-Bro kommuns arbetsplatser ska genomsyras av tydlighet och återkoppling i uppdrag och förväntningar, respekt och en bra fysisk arbetsmiljö.

1.3.4.2 Medarbetarna kommer åter i arbete efter sjukdom

1.3.4.3 Heltid som norm

1.3.5 En hållbar kommun i utveckling

Vi stärker vår hållbara profil och vårt klimatarbete genom ökad dialog med medborgarna. De övergripande målen med indikatorer följs upp i miljöbokslutet.

1.3.5.1 Resursanvändningen är effektiv och har liten miljöpåverkan

1.3.5.2 Transporter i vår verksamhet ska ha liten miljöpåverkan

1.3.5.3 Alla kommunala förskolor ska vara diplomerade enligt Grön Flagg och ha ett aktivt Grön Flagg-arbete

1.3.5.4 En god vatten- och grönstruktur med hög tillgänglighet

Kommunen arbetar för att kommunens vattenförekomsternas ekologiska och kemiska status förbättras eller bibehålls på en god nivå. Genom god vatten- och naturvårdsplanering kan värdefulla områden värnas för framtiden samtidigt som kommunen växer med nya bebyggelseområden och utökad infrastruktur.

1.3.5.5 Kommunen bidrar till en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar utveckling

Kommunen ska arbeta för att minska utsläpp och resursförbrukning. Vi strävar efter att de tre hållbarhetsperspektiven ska finnas med vid planering av ny bebyggelse och infrastruktur. Vi vill även bevara värdefulla naturvärden

1.4 God ekonomisk hushållning

Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning

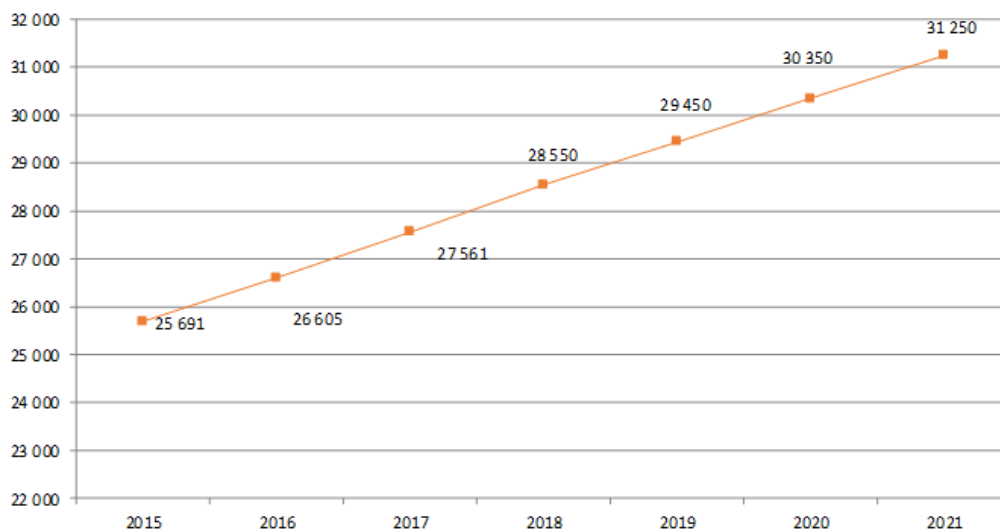
- 1.4.1 Överskottet i Upplands-Bro ska över tiden uppgå till 2 % av verksamhetens nettokostnader. Vid överskott kan medel reserveras till kommunens resultatutjämningsreserv.
- 1.4.2 Reserverade medel ur resultatutjämningsreserven, som kommunen tidigare avsatt, kan användas för att utjämna konsekvenserna av minskade intäkter över en konjunkturcykel. Upp till 30 % av tidigare reserverade medel kan användas under ett enskilt budgetår.
- 1.4.3 Kommunens skattesats ska vara oförändrad.
- 1.4.4 Kommunens ersättningsinvesteringar ska finansieras med egna medel. Endast nyinvesteringar får finansieras med lån
- 1.4.5 Befintliga lån som kommunen har omsatts under planperioden
- 1.4.6 Upplands-Bro ska vara en kommun som växer. Kommunen ska planera, bygga och underhålla sina anläggningar för långsiktig brukbarhet, minskad miljöbelastning, bibehållen funktion och bibehållet värde under anläggningarnas livslängd
- 1.4.7 Målen inom nämndernas verksamhet anger vad som ska uppnås inom givna ekonomiska ramar. Verksamheterna ska hålla sin budget och drivas inom de ekonomiska ramarna som beslutats, kvalitativt, effektivt och med stor kostnadsmedvetenhet

1.5 Planeringsförutsättningar

Förväntad befolkningsutveckling

Befolkningsprognosen visar att kommunen växer till 31 250 invånare 2021.

Nivån på skatter och bidrag för budgetåret beräknas på hur stor befolkningen i Upplands-Bro kommun är den 1 november 2018. Kommuninvånarregistret under oktober månad utgör underlag för bedömning av befolkningsunderlaget. Bedömningen är att det är 28 550 kommuninvånare den 1 november 2018.

Förväntad utveckling av skatter och generella bidrag

Kommunen använder sig av Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) prognoser för skatteunderlaget och förändringar i utjämning och statsbidrag. SKL gör en bedömning om den samhällsekonomiska utvecklingen och kommer fram till en prognos över utvecklingen för kommunsektorn. Upplands-Bro kommun justerar den prognosen med en egen prognos över befolkningen med utgångspunkt från den befolkningsprognos som tas fram i april/juni varje år med en avstämning i september/oktober. Som underlag för budgeten har SKL:s prognos den 19 oktober 2018 använts. Intäkterna beräknas öka med 103 mnkr 2019 vilket innebär 6,8 %.

Skatteintäkter och generella bidrag

Mkr	2018	2019	2020	2021
Skatteintäkter	1 154,7	1 220,0	1 261,1	1 310,3
Inkomstutjämning	226,9	244,9	285,2	328,9
Kostnadsutjämning	80,6	94,7	80,4	81,8
Regleringsbidrag/-avgift	4,2	12,6	20,4	18,7
LSS-utjämning	-15,0	-17,1	-17,6	-18,1
Fastighetsavgift	11,0	9,1	4,8	0,0
Generellt statsbidrag från staten	44,4	45,6	45,6	45,6
Summa intäkter	1 506,8	1 609,8	1 679,9	1 767,2

Kostnadsutveckling

Inflationen har tagit fart något och fram till september i år låg den på 2,1 procent (2,0 år 2017). Det beror främst på höga energipriser och den svaga svenska kronan.

Bedömningen är att den underliggande inflationen (KPIF-KS, KPI med fast ränta och skatt) ligger runt 2 % fram till 2020. För 2019 beräknas KPIF uppgå till 2,3 %.

Kostnaden för enskilda varor och tjänster kan naturligtvis avvika markant från index.

SKL bedömer i prisindex för kommunal verksamhet att löner och priser ökar med 2,9 % 2019. Det motsvarar en ökning av kostnaderna med ca 40 mnkr för kommunen.

I budget 2019 tillskjuts 85,6 mnkr till nämnderna. Det motsvarar en ökning med 6 %.

Prognos över pensionskostnaderna

KPA:s pensionsprognos används vid bedömning för utvecklingen av pensionskostnaderna i kommunen. Den prognos som ligger till grund för budgetförslaget är framtagna i augusti 2018. Pensionskostnaderna fortsätter att öka och ökningen är ca 10 mnkr årligen under perioden 2019-2021. Pensionskostnaderna ökar kraftigt då allt fler anställda har lön över 7,5 inkomstbasbelopp och därmed tjänar in förmånsbaserad pension. Att fler anställda hamnar över inkomstgränsen hör också ihop med att regeringen beslutat att inte räkna upp inkomstbasbeloppet i samma takt som tidigare. Med anledning av detta höjs PO-pålägget med 1 % inför 2019. PO-pålägget höjdes med 1 % från 2018. För att hantera ökningen inför 2020 behöver PO-pålägget troligen ökas med ytterligare 1 %.

Mkr	2018	2019	2020	2021
Pensionskostnad som regleras via PO-pålägg	61,4	64,3	73	78,7
Gamla utbetalningar, ÖK-SAP	26,1	26,5	27,1	28,1
Finansiell kostnad	4,6	5,8	6,3	9,4
Pensionskostnad inklusive särskild löneskatt	92,1	96,6	106,4	116,2

Investeringar och avskrivning

I investeringsbudgeten för 2019 har investeringar på totalt 61,7 mnkr för den skattefinansierade verksamheten budgeterats. För de avgiftsfinansierade verksamheterna utgör VA-verksamhetens investeringar 50,1 mnkr och avfallsverksamheten 1,3 mnkr. Budgeten för avskrivningarna på befintliga anläggningar under 2019 beräknas uppgå till 51 mnkr för de skattefinansierade verksamheterna.

Finansiering och ränteutveckling

För 2019 bedöms räntenivåerna vara fortsatta låga. Borgensavgift på 0,35 % uttas av Upplands-Brohus och Upplands-Bro Kommunfastigheter för lån med kommunal borgen som säkerhet.

Kommunen har en god likviditet. Det har inneburit att nya lån om 20 mnkr som budgeterades redan för två år sedan inte har behövt verkställas. Befintliga lån omsätts under 2019 och i takt med att investeringar färdigställs kvarstår behovet av tidigare beslutad upplåning på 20 mnkr för 2018. Det innebär att lånen totalt uppgår till 95 mnkr. För nyinvesteringar kan ytterligare upplåningsbehov uppstå under året och beslutas i så fall i särskilt ärende av kommunfullmäktige. Räntekostnaderna för kommunens lån och pensionsskuld bedöms motsvara de finansiella intäkter kommunen får in i form av borgensavgifter och ränteintäkter. Därutöver får kommunen utdelning från Kommuninvest på 2 mnkr.

Under förutsättning av att samtliga investeringar egenfinansieras och att lånevolymen blir oförändrad så budgeteras finansnettot till 0 för 2019. För kommande planår beräknas finansnettot också till noll. Börjar räntenivåerna öka för upplåning så kommer finansnettot framöver troligen bli negativt.

Resultatutjämningsreserv

Kommuner kan reservera medel till en resultatutjämningsreserv inom ramen för balanskravsutredningen och eget kapital. Reservering till resultatutjämningsreserv får göras för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar (enligt lagen om kommunal redovisning) som överstiger 1 % av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunal ekonomisk utjämning eller 2 % av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning om kommunen eller landstinget har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser.

Upplands-Bro kommun har ett positivt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelserna.

Sociala investeringsfond

Avsikten med Upplands-Bro kommuns sociala investeringar är att arbeta förebyggande i ett tidigt skede för att alla medborgare varaktigt och långsiktigt ska kunna leva goda liv. Som ett komplement till den ordinarie verksamheten ska investeringarna främja trygghet, lärande och hälsa för att förebygga risken för arbetslöshet och utanförskap bland kommuninvånarna.

I balanskravsutredning finns möjlighet att öronmärka en del av ett överskott i ett bokslut till sociala satsningar. Avsättningen för sociala investeringar görs inom ramen för balanskravs-utredningen och genom att i eget kapital reservera ett avsatt belopp. Medlen hanteras enligt den utformade riktlinjen för den sociala investeringsfonden. Avsättning till fonden har gjorts 2013 med 10 mnkr, 2016 med 10 mnkr och 2017 med 12 mnkr. Fonden beräknas uppgå till 22,2 mnkr vid årsskiftet 2018. 13,7 mnkr finns kvar av dessa till nya projekt.

En avstämning av förbrukningen av sociala investeringsfonden görs i delårs- och helårsbokslutet.

Balanskravsutredningen

Upplands-Bro kommun har reserverat medel inom ramen för balanskravsutredningen. 73,7 mnkr finns reserverade i resultatutjämningsreserven, RUR.

Upplands-Bro kommun följer SKL:s vägledning över hur man avgör om RUR får disponeras. Den utgår från att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet.

Med SKL:s nuvarande prognos är det möjligt att använda RUR 2019-2021. RUR får därutöver användas för att täcka ett negativt balanskravsresultat om det skulle uppstå. Bedömningen är att RUR inte kommer att behöva tas i anspråk under 2019.

Balanskravet i Kommunallagens 8:e kapitel	2018*)	2017	2016	2015	2014
Årets resultat enligt resultaträkningen	30 300	44 124	33 534	2 971	-1 947
Avgår realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar	-6 602	-1 077	-614	-2 024	-3 209
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	23 698	43 047	32 921	947	-5 156
Avgår reservering av medel till resultatutjämningsreserv (RUR)					
Användning av medel från resultatutjämningsreserv (RUR)					
Uttag från social investeringsfond	2 100	3 026	2 637		5 156
Insättning till social investeringsfond		-12 000	-10 000		
Årets balanskravsresultat	25 798	34 073	25 558	2 043	0
Ackumulerad resultatutjämningsreserv	73 690	73 690	73 690	73 690	73 690
Ackumulerad social investeringsfond	22 194	24 294	15 320	7 957	10 000

*) Resultat för 2018 är helårsprognos per augusti.

Budgetdirektiv till nämnderna

Budgetdirektivet antogs av Kommunstyrelsen den 30 maj 2018 § 105. Med budgetdirektivet som grund påbörjas nämndernas och bolagens verksamhetsplanering. I budgetdirektiven har varje nämnd erhållit en preliminär budgettram. Nämnden har i sitt budgetförslag bedömt storleken på allmän uppräknings, volymförändringar, satsningar och nämndens effektiviseringsmöjligheter samt omfördelningar inom budgetramen.

1.6 Styrprocessen i Upplands-Bro kommun

Den ekonomiska styrningen utgår från den budgettram som tilldelas varje nämnd och kontor. Med målstyrning får varje styrelse/nämnd disponera tilldelade resurser inom olika verksamheter. Nämndernas internbudgetar ska vara fastställda senast i februari 2019.

Uppföljning av budget 2019 till Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige sker enligt styrprocessen:

Uppföljning	Behandling i Kommunstyrelsen / Kommunfullmäktige	Omfattning
Tertialbokslut 1 för perioden januari – april 2019	Kommunstyrelsen 29 maj Kommunfullmäktige 12 juni	Ekonomisk uppföljning av drift- och investeringsverksamheten i nämnder och koncernbolag samt helårsprognos
Tertialbokslut 2 för perioden januari – augusti 2019	Kommunstyrelsen 29 oktober Kommunfullmäktige 6 november	Ekonomisk uppföljning av drift- och investeringsverksamheten i nämnder och koncernredovisning, helårsprognos samt uppföljning av mål
Årsbokslut 2019	Enligt senare fastställd tidplan	Ekonomisk uppföljning av drift- och investeringsverksamheten i nämnder och koncernredovisning, samt uppföljning av mål, miljö- och personalbokslut

1.7 Ägardirektiv

1.7.1 Generella ägardirektiv för Upplands-Bro Kommunföretag AB med dotterbolag

Upplands-Bro Kommunföretag AB och dess dotterbolag, nedan kallad bolagen, är organ för kommunens verksamhet och således underordnade Upplands-Bro Kommun. Kommunens verksamheter, som bedrivs i bolagsform, utgör en del av den totala kommunala verksamheten. Bolagen ska med sina verksamheter bidra med att utveckla Upplands-Bro kommun till en attraktiv boende- och verksamhetsort. Bolagens verksamhet ska grundas på aktivt samhällsansvar och samtidigt bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer.

Bolagen ska samverka med kommunen enligt bolagspolicy och grundläggande ägardirektiv. Kommunens arkivreglemente och reglemente för intern kontroll ska följas av bolagen. Bolagen förbinder sig också att fullgöra övriga uppgifter och skyldigheter som överlämnas till bolaget av kommunen. Om någon av parterna påkallar det, ska särskilt avtal träffas om villkoren för sådana uppdrag.

Finansiella krav på bolagen Bolagens verksamhet ska bedrivas på de grunder som anges i bolagsordningen för respektive bolag, under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten. Bolagen ska drivas på ett sätt som vårdar insatt kapital och ger skälig avkastning enligt respektive bolags ägardirektiv med hänsyn till de risker som verksamheten innebär.

Bolagen ska fastställa en budget för 2020. Upplands-Bro Kommunfastigheter AB ska delge Kommunstyrelsen en preliminär budget för 2020 senast i september månad 2019. AB Upplands-Brohus ska leverera preliminära siffror på borgensavgift, koncernbidrag samt preliminära hyror för 2020 avseende de ytor kommunen hyr av bolaget (lokaler, lägenheter och parkeringsplatser) senast i september månad 2019.

Bolagen ska i årsredovisningen, utöver vad som anges i aktiebolagslagen, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det kommunala syftet med densamma. Tidplanen för upprättande av bolagens årsredovisningar och delårsbokslut ska samordnas med kommunens tidsplan.

Samordnad revision Kommunens revisorer granskar hur Kommunstyrelsen fullgör sina ålägganden såvitt avser de kommunala bolagen. Kommunens revision ska vara samordnad med företagens. Det innebär att två av kommunens revisorer också ska säljas till lekmannarevisorer i bolagen.

Miljöhänsyn Kommunens bolag ska vara med och skapa ett långsiktigt hållbart samhälle. Bolagens personal ska ha kunskap och hög medvetenhet om god miljö. Kommunens miljömål ska implementeras i samtliga bolag som därutöver kan lägga till egna och specifika miljömål för respektive bolag.

Social hållbarhet Kommunens bolag ska vara med och skapa ett socialt hållbart samhälle. Bolagens personal ska ha kunskap och hög medvetenhet om hur social oro och otrygghet förebyggs och hur bolaget kan vara med och öka innanförskapet i våra områden.

En av kommunens viktigaste uppgifter är att bidra till att dess invånare känner sig trygga i sin vardag. Behovet av trygghet tas på allvar. Bolagen prioriterar det redan pågående trygghetsarbetet med ytterligare satsningar t ex genom att förbättra belysning och ta bort sly och växtlighet som skapar otrygghet i form av mörker och skymda områden.

Vidare kommer bolagen att vara en aktiv part i det arbete som polisen påbörjat med fler kameror i utsatta områden samt arbete med relationsskapande åtgärder och trygghets-
skapande åtgärder på gator och torg. Bolagen vill också stärka bevakningen i utsatta områden vid lämpliga tider på dygnet. Åtgärderna är ett samspel mellan polisen, kommunen, de kommunala bolagen och externa aktörer för en ökad social hållbarhet.

Inhämtande av Kommunfullmäktiges ställningstagande Innan beslut fattas eller åtgärder vidtas i bolagen som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska Kommunfullmäktige beredas möjlighet att ta ställning. Detta gäller bland annat följande:

- Ändring av bolagsordning
- Ändring av aktiekapital
- Fusion av företag
- Förvärv eller bildande av dotterbolag
- Nyproduktion högre än 50 mnkr
- Försäljning eller likvidation av dotterbolag
- Köp eller försäljning av fast egendom för högre belopp än 50 mnkr per år eller högre än 10 mnkr per objekt.
- Sammanhållna renoveringsobjekt högre än 100 mnkr.

1.7.2 Ägardirektiv till Upplands-Bro Kommunfastigheter AB

Upplands-Bro Kommunfastigheter AB ska:

- ha en avkastning på 3,7 % på eget kapital.
- lämna koncernbidrag i den omfattning som resultatet tillåter.
- betala en marknadsmässig borgensavgift för de externa lån med kommunal borgen som säkerhet som Upplands-Bro Kommunfastigheter har. Borgensavgift utgår på den lånevolym som bolaget har vid ingången av 2019 samt nya lån som bolaget tecknar under året och uppgår till 0,35 %.
- öka kundnöjdheten.
- arbeta aktivt med trygghetsskapande åtgärder för att förebygga social oro och utanförskap i samverkan med övriga aktörer.
- schablondelen i gällande hyressättningsmodell får uppräknas med 2 % inför 2019.
- låta uppföra/förvärva nya förskolor, skolor och verksamhetslokaler tex LSS-boende, äldreboenden som efterfrågas av kommunen.

1.7.3 Ägardirektiv till AB Upplands-Brohus

AB Upplands-Brohus ska:

- ha en direktavkastning på minst 2,7 % på fastigheternas marknadsvärde.
- grunda verksamheten på samhällsansvar, affärsmässighet, långsiktig ekonomisk planering och styrka.
- genom lönsamhet i den dagliga driften och förvärv, nybyggnation och försäljning av fastigheter upprätthålla en synlig soliditet på 20 % år 2020.
- ha en avkastning som ger möjlighet att årligen lämna ett koncernbidrag som motsvarar en avkastning på insatt kapital, före skatt, med den genomsnittliga statslåneräntan under föregående räkenskapsår med tillägg av en procent.
- betala en marknadsmässig borgensavgift för de externa lån med kommunal borgen som säkerhet som Upplands-Brohus har. Borgensavgift utgår på den lånevolym som bolaget har vid ingången av 2019 samt nya lån som bolaget tecknar under året och uppgår till 0,35 %.
- under perioden 2019-2022 påbörja nybyggnation av minst 300 lägenheter.
- arbeta aktivt med trygghetsskapande åtgärder för att förebygga social oro och utanförskap i samverkan med andra berörda aktörer.
- aktivt medverka i arbetet att utveckla våra tätorter med fokus på Bro centrum och Kungsängens centrum.
- omvandla lämpliga delar av bostadsbeståndet till bostadsrätter med förutsättning att hyresgäster är intresserade.

1.8 Budget med ekonomisk plan

1.8.1 Nämndernas ramar, sammanställning för 2019

Nämndernas ramar, sammanställning för 2019	Budgetram 2018	Totalt tillskott	Budgetram före kapitalkostnader	Kapital- kostnader	Budgetram 2019
Revision	1 142	23	1 165	0	1 165
Kommunstyrelsen	122 530	8 922	131 452	8 707	140 159
Bygg- och miljönämnden	5 208	109	5 317	232	5 549
Gymnasie- och arbetslivsnämnden	177 662	8 731	186 393	981	187 374
Kultur- och fritidsnämnden	67 438	3 014	70 452	15 824	86 276
Socialnämnden	202 868	2 371	205 239	688	205 927
Ekonomiskt bistånd	20 620	-5 000	15 620	0	15 620
Tekniska nämnden	36 719	1 700	38 419	17 313	55 732
Utbildningsnämnden	621 396	41 033	662 429	9 632	672 061
Äldre- och omsorgsnämnden	181 449	24 729	206 178	1 075	207 253
SUMMA	1 437 032	85 632	1 522 664	54 452	1 577 116

1.8.2 Resultatbudget

Tkr	2018	2019	2020	2021
Nämndernas budgetramar föregående år	1 340,7	1 437,0	1 522,6	1 585,8
Ramtillskott	96,3	85,6	63,2	79,3
Ny budgetram för nämndverksamheten	1 437,0	1 522,6	1 585,8	1 665,1
Avskrivningar skattefinansierad verksamhet	45,0	51,0	55,0	59,0
Pensionskostnader, ej reglerat i PO-pålägg	25,6	26,5	27,1	28,1
Summa verksamhetens nettokostnader	1 507,6	1 600,1	1 667,9	1 752,2
Skatteintäkter	1 154,7	1 220,0	1 261,1	1 310,3
Inkomstutjämnning	226,9	244,9	285,2	328,9
Kostnadsutjämnning	80,6	94,7	80,4	81,8
Regleringsbidrag	4,2	12,6	20,4	18,7
LSS-utjämnning	-15,0	-17,1	-17,6	-18,1
Tillskott 10 mdr till välfärden	11,0	9,1	4,8	0,0
Fastighetsavgift	44,4	45,6	45,6	45,6
Summa skatteintäkter och bidrag	1 506,8	1 609,8	1 679,9	1 767,2
Finansnetto	2,8	0,0	0,0	0,0
Summa finansiering	1 509,6	1 609,8	1 679,9	1 767,2
ÅRETS RESULTAT	2,0	9,7	12,0	15,0

1.8.3 Investeringsbudget

Tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Kommunstyrelsen	18 500	15 000	12 000
Bygg- och miljönämnden	0	2 000	1 000
Gymnasie- och arbetslivsnämnden	1 500	1 500	1 500
Kultur- och fritidsnämnden	6 000	6 440	3 100
Socialnämnden	350	300	300
Tekniska nämnden	25 000	176 350	53 300
Utbildningsnämnden	8 700	13 500	15 500
Äldre- och omsorgsnämnden	1 650	2 150	2 150
Summa	61 700	217 240	88 850
Avgiftsfinansierade verksamheterna			
Avfallsverksamheten	1 255	255	255
VA-verksamheten	50 100	42 800	42 800
Summa	51 355	43 055	43 055

Kommunfullmäktige fastställer den övergripande investeringsramen och sedan fördelar respektive nämnd investeringsramen inom sig.

Nedan följer översiktliga kommentarer över vad nämnderna avser att använda investeringsramen till 2019.

Kommunstyrelsen

IT-system

Vi behöver växla upp arbetet med digitalisering och användandet av it för att bygga effektiva och ändamålsenliga verksamhetsprocesser.

IT-utbyggnad

Investeringsmedel för utbyggnad och reinvestering i befintlig IT-anläggning avsätts årligen. Behovet kommer av ökade verksamhetsbehov på grund av fler och större verksamheter och nya krav på tekniska lösningar. För att möta verksamheternas behov behöver kommunens IT-infrastruktur utvecklas i samma takt. I investeringsmedlen ingår även behovet av systemstöd för vikariepool.

Projekt Furuhällshuset Under 2016 har nuvarande kommunhus inventerats och behov av förändringar har analyserats.

Lås-/passagesystem

Det finns behov av en översyn av lösningar för gemensamma lås- och passagesystem i kommunens verksamhetslokaler. Med ett gemensamt lås-/passagesystem kan detta kopplas till bokningssystemet för att optimera uthyrningen av kommunens lokaler. Under 2018 planeras en förstudie och under 2019 genomförande.

Vägreoveringar och åtgärder enligt Vattendirektivet

Gymnasie- och arbetslivsnämnden

Utbyte av fordon och inventarier i gymnasieskolan och daglig verksamhet

Kultur- och fritidsnämnden

För nämnden avsätts en investeringsram.

Socialnämnden

Investeringsbeloppet avser inköp av möbler och inventarier m.m.

Tekniska nämnden

Åtgärder enligt Trafik och- tillgänglighetsprogrammet, fortsatt byte till LED-belysning, asfaltbeläggning med prioritering av gång- och cykelvägar, Påbörjan av utveckling av kommunens ytor vid Bro centrum, bullerdämpande åtgärder vid kommunala vägar, fler parkeringar, fler papperskorgar där det behövs, komplettering av bänkar, samt trygghetsskapande åtgärder för bidra till en ökad trygghet i kommunen, färdigställande av lekplatsen vid Kungsängens IP, m.m.

Utbildningsnämnden

Investeringsram för upprustning, inköp maskiner, inventarier, verksamhetsanpassning, utrustning mm

Utrustning och inventarier i samband med ombyggnationer och anpassningar hos förskolor och skolor, samt för modernisering av lärmiljön i förskolor och skolor.

Utomhusmiljön hos kommunens förskolor och skolor rustas upp successivt. Framförallt gäller det skolornas tillhörande grusytor som idag är oanvändbara för t ex bollspel.

Implementering av mer modern teknik och IKT-verktyg i våra förskolor och skolor.

Förskolor och skolor behöver investera i nya larm och andra trygghetsförebyggande åtgärder.

Köken i förskolor och skolor byggs successivt om från mottagningskök till tillagningskök. Avser inventarier och utrustning.

Äldre- och omsorgsnämnden

Investeringsbeloppet avser inköp av möbler, inventarier och upprustning av lokaler/lägenheter.

Avgiftsfinansierade verksamheter inom tekniska nämnden

Avfallsverksamheten

Investeringsbeloppet avser utveckling av kretsloppscentralerna inom kommunen.

VA-verksamheten

Ledningar och serviser

För reovering av ledningar och nya serviser.

LPS-pumpar och diverse åtgärder pumpstationer

Förnyelse och åtgärder i kommunens pumpstationer för spillvatten.

Tillskottsvatten (exempelvis inläckage)

Analys och åtgärder för att minska mängden tillskottsvatten till spillvattenledningar. Under 2018 samlas statistik in och åtgärder på ledningsnätet påbörjas 2019.

Diverse maskiner

Maskinparken uppgraderas löpande så att utrustningen är modern och säker.

Dagvattendammar

För åtgärder och utveckling för att rena dagvatten.

Utökat VA-verksamhetsområde

Genomföra förstudie och projektering inför kommande utökningar av kommunens VA-verksamhetsområde.

1.8.4 Exploateringsbudget

Exploaterings-/genomförandeprojekt avser projekt där detaljplanen vunnit laga kraft och utbyggnad eller genomförande pågår.

Exploaterings-/genomförandeprojekt	Utgifter (tkr)	Inkomster (tkr)
Norrboda - Brunna verksamhetsområde	11 000	11 000
Ringvägen	4 000	30 000
Gamla brandstationen i Bro	6 000	6 000
Kockbacka - finplanering	150	0
Blommans förskola	4 800	4 800
Trädgårdsstaden i Bro	30 135	30 135
Husbytorp/Tegelhagen	12 000	12 000
Granhammarsvägen etapp 2	20 000	20 000
Lillsjöbadväg	10 000	10 000
Önsta Hästsportanläggning	500	500
Totalt	98 585	124 435

Kommentarer exploateringsbudget

Norrboda-Brunna verksamhetsområde

Kvarstående entreprenadarbeten avseende passage i tunnel under E18. Utgifter avser entreprenadkostnad för utbyggnad av infrastruktur och inkomster baseras på markförsäljningar med påslag för utbyggnad av infrastruktur.

Ringvägen

Projektering av huvudgata pågår samt förberedande markarbeten för att möjliggöra pågående husbyggnad. Försäljning av fastigheter kommer att genomföras under 2019. Utgifter avser entreprenadkostnad för utbyggnad av infrastruktur och inkomster baseras på markförsäljningar med påslag för utbyggnad av infrastruktur.

Gamla Brandstationen i Bro

Entreprenör upphandlad och utbyggnad kommer att genomföras under 2019. Utgifter avser kostnad för utbyggnad av infrastruktur och inkomster baseras på ersättning från exploatör.

Kockbacka

Åtgärder och kvarstående arbeten efter slutbesiktning. Utgifterna 2019 avser i huvudsak personalkostnader och entreprenadkostnader.

Blommans förskola i Bro

Utgifterna avser utbyggnad av infrastruktur/allmänna anläggningar. Inkomsterna avser ersättning för utbyggnad av allmänna anläggningar, försäljning av mark.

Trädgårdsstaden i Bro

Projektering av allmänna anläggningar pågår samt förberedande markarbeten. Utgifter avser projektering för utbyggnad av infrastruktur och inkomster baseras på ersättning från exploatörer. Det kan bli aktuellt med markförsäljning under året.

Husbytorp/Tegelhagen

Projektering av allmänna anläggningar pågår. Preliminär start av utbyggnad av allmänna anläggningar och infrastruktur beräknas ske under 2019. Utgifter avser projektering och entreprenad. Inkomster baseras på ersättning från exploatörer.

Granhammarsvägen etapp 2

Projektering av allmänna anläggningar pågår. Preliminär start av utbyggnad av allmänna anläggningar beräknas ske under 2019. Kostnaderna avser projektering och entreprenad. Inkomster baseras på ersättning från exploatörer samt markförsäljning.

Lillsjöbadväg

Projektering av allmänna anläggningar pågår. Preliminär start av utbyggnad av allmänna anläggningar beräknas ske hösten 2019. Utgifter avser projektering och entreprenad. Inkomster baseras på markförsäljning.

Önsta, Hästsportanläggning

Projektering av allmänna anläggningar pågår. Preliminär start av utbyggnad av allmänna anläggningar beräknas ske under 2019. Utgifter avser projektering och entreprenad. Inkomster baseras på ersättning från exploatörer.

1.9 Ordförklaringar

Anläggningstillgångar Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk, kan vara immateriella (icke monetär tillgång utan fysisk form), materiella (mark, byggnader, maskiner mm) eller finansiella (aktier, andelar mm).

Ansvarsförbindelser En möjlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars förekomst kommer att bekräftas endast av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom kommunen eller landstingets kontroll, inträffar eller uteblir.

Avskrivning Årlig kostnad för värdeminskning av anläggningstillgångar beräknad utifrån förväntad ekonomisk livslängd.

Avsättning En skuld som är oviss vad gäller förfallotidpunkt eller belopp.

Balansbudget En sammanställning som visar tillgångar, eget kapital och skulder vid budgetårets utgång.

Driftbudget Visar verksamheternas intäkter och kostnader inklusive både interna och externa poster, samt det kommunalskattebidrag som verksamheterna tilldelats.

Eget kapital Kommunens förmögenhet. Den motsvaras av skillnaden mellan samtliga bokförda tillgångar och skulder.

Finansbudget Redovisar kapitaltillflöden och kapitalanvändning och redovisar betalningsflödena i kategorierna löpande verksamhet, investeringsverksamhet samt finansieringsverksamhet och utmynnar i förändringen av likvida medel.

Finansnetto Finansiella intäkter minus finansiella kostnader.

Internränta Kalkylmässig räntekostnad för det kapital som binds i anläggningstillgångar i samband med investeringar i verksamheterna.

Investeringsbudget Redovisar tilldelad budget för planerade investeringar.

Kortfristiga skulder Skulder som förfaller inom ett år från balansdagen och som är hänförliga till den löpande verksamheten.

Likviditet Ett mått på hur god den kortsiktiga betalningsberedskapen är. Visar omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder.

Långfristiga skulder Skulder med en löptid överstigande ett år.

Nettokostnad Driftkostnader efter avdrag för driftbidrag, taxor, avgifter och övriga ersättningar.

Omsättningstillgångar Omfattar tillgångar som inte är anläggningstillgångar, t ex fordringar, kortfristiga placeringar, kassa och bank m m.

Resultatbudget Sammanställning av årets driftverksamhet.

2 Kommunstyrelsen

2.1 Ansvarsområde och organisation

Kommunstyrelsen leder och samordnar kommunens och kommunkoncernens verksamhet och ekonomi så att Kommunfullmäktiges mål uppnås. Kommunstyrelsen ansvarar för marknadsförings- och näringslivsinsatser, räddningstjänst, arbetsmarknadsfrågor, vuxenutbildning, personal- och arbetsgivarfrågor, ekonomi- och finansieringsfrågor, överförmyndarverksamheten.

Det nyinrättade samhällsbyggnadsutskottet ansvarar för samhällsbyggnadsfrågor, miljöstrategisk verksamhet, fysisk planering och arbetet med kommunens översiktsplan, detaljplan och områdesbestämmelser samt plangenomförande och regionplanering samt mark- och exploateringsverksamheten.

Trygghetsutskottet har, under Kommunstyrelsen, det politiska ansvaret för brottsförebyggande frågor i kommunen samt politiskt ansvar för samordningen av dessa frågor med andra relevanta aktörer som exempelvis polis, räddningstjänst, väktarbolag, skolor, socialtjänst, bostadsbolag, näringsliv, bostadsrättsföreningar, frivilligorganisationer och föreningar. Utskottet utgör också kommunens Brottsförebyggande råd.

2.2 Verksamhetsåret 2019

Tillväxt, trygghet och kvalitet i verksamheterna

Ett socialt hållbart samhälle (Trygghets- och säkerhetsarbetet)

Trygghet skapas genom ett målmedvetet arbete. Det är därför viktigt att ha olika perspektiv: långsiktighet, medel och kort sikt. För att på så framgångsrikt sätt som möjligt nå resultat, är det av vikt att ha ett samlat grepp kring området trygghet och säkerhet. Av dessa skäl inrättas ett nytt Trygghetsutskott som även kompletterar/ersätter Brottsförebyggande rådets, BRÅ, tidigare mer övergripande ansvar. Kommunen har flera roller inom området trygghet och säkerhet. För att möta otryggheten behöver kommunen fortsätta förstärka trygghetsarbetet och utveckla den lokala samverkan mellan kommunen, polisen, civilsamhället och andra aktörer. Syftet är att arbeta brett med säkerhets- och trygghetsfrågor för att skapa en säkrare och tryggare miljö för alla som bor, verkar eller vistas i vår kommun.

Traditionella medier samt sociala mediers effekter styr och påverkar människors sätt att reagera och ibland även agera. De kommunikativa utmaningarna är att nå ut med viktig samhällsinformation till våra invånare. Att nå ut med korrekt information och det arbete som kommunen gör inom trygghet och säkerhet är viktigt.

Nationella krav på ökad säkerhet när det gäller myndigheternas informationshantering ökar. IT-säkerhet går hand i hand med informationssäkerhet.

Det civila försvaret kommer att stärkas i samhället. Det handlar både om kommunikation till medborgarna och att aktivt engagera civilsamhället. Krisberedskap i kommunernas organisationer måste byggas upp och övas regelbundet.

Lås, inpassering, säkerhet och larm behöver förnyas under 2019 i kommunens lokaler.

En väg in ska genomföras under 2019.

Behovet av anpassning av Furuhällshusets lokaler är stort, dels krav på arbetsmiljöåtgärder och dels för att utnyttja lokalytorna mer effektivt.

Integrationsarbetet handlar om att stötta individerna i deras etablering och integration så att de blir egenförsörjda, inkluderade och delaktiga i samhället. Nyckeln till en lyckad inkludering handlar om tillgång till svenska värderingar, språket, arbete, utbildning och kontakter i civilsamhället.

En kartläggning kopplat till olikheter och olika förutsättningar som ger hälsoeffekter behöver göras över kommunen. Kartläggningen ska ta med socioekonomiska faktorer. Beslut behöver bygga på fakta om vår kommuns olikheter och utmaningar.

Effektiviseringar

IT är en motor i kommunens digitaliseringsarbete. Digitala tjänster och automatisering av beslutsprocesser är nyckeln till en effektivare organisation som dessutom ger ökad nytta för invånarna. Invånarservicen behöver utvecklas vidare.

Miljö

Miljöledningsarbetet går 2019 in i en fas där diplomeringen är nästa steg. Därefter ska systemet förvaltas och fungera på ett naturligt sätt integrerat i den befintliga styrmodellen.

Upplands-Bro kommun är samordnande kommun när det gäller energi- och klimatrådgivningen för Upplands-Bro, Sigtuna och Håbo kommuner. Detta samarbete är också en del av det övergripande samarbete som leds av kommunförbundet Storsthlm.

Kommunen som arbetsgivare

För att kunna arbeta med att trygga kompetensförsörjningen och upplevas som en attraktiv arbetsgivare måste cheferna ha goda förutsättningar att leda och utveckla sina arbetsgrupper. Det är allt större konkurrens på dagens arbetsmarknad, vilket medför ökad personalomsättning både bland medarbetare och chefer. I förlängningen ökar trycket på dem som är kvar och upprätthåller kvalitet och stabilitet.

För att kunna upprätthålla vår välfärdsnivå måste vi ständigt utvecklas, för att få ut mer värde. Det handlar om att nyttja allas resurser på ett bättre sätt, både på organisationsnivå och hos den enskilda individen.

Samhällsbyggnadsutskottet

Det finns ett stort intresse hos exploitörer att etablera sig i kommunen. Det innebär också en utmaning i att kunna säkerställa mark för de olika behov som finns inom förskola, skola, kultur- och fritid samt social omsorg och äldreboende. Sammantaget betyder det att våra verksamheter behöver prioritera och utveckla sitt arbete med att:

- planera för och prioritera en utveckling som är både socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar
- ta fram nya detaljplanelagda områden för kommuninvånarnas behov av både bostäder, skolor, kultur- och fritidsaktiviteter och nya verksamheter
- tidigt kunna planera för det framtida åtagandet avseende drift och underhåll av allmänna anläggningar och tillkommande skötselutrymten
- både behålla och rekrytera ny kompetens till organisationen.

Under 2019 förväntas flera projekt att gå in i ett genomförandeskede, exempelvis Ringvägen, Trädgårdsstaden i Bro samt Tegelhagen. Dessa projekt är omfattande och förutsätter investeringar i bland annat skola/förskola, gata, park och VA.

Kommunen kommer tillsammans med det egna fastighetsbolaget och externa aktörer att ta ett betydande ansvar med utbyggnaden av anläggningar och verksamheter. Detta ställer i sin tur krav på förmågan att etablera både ett projektorienterat arbetssätt, projektorganisation samt att rekrytera resurser och rätt kompetens. Under 2019 kommer vi därför att fortsätta med att vidareutveckla hur vi arbetar i stadsbyggnadsprocessen och att fortsätta utveckla och stärka byggkedjan. Det gör vi genom att:

- vidareutveckla vårt arbete med ett projektorienterat arbetssätt utifrån kommunens gemensamma projektmodell
- vidareutveckla kommunikation och arbete med medborgardialoger
- vidareutveckla markstrategin som en del i kommunens samhällsutvecklingsprogram
- koordinera pågående eller kommande planarbeten med fördjupade översiktsplanerna för Bro och Kungsängen

Inom den övergripande samhällsplaneringen ligger fokus främst på:

- färdigställa arbetet med fördjupad översiktsplan (FÖP) för Bro.
- färdigställa arbetet med fördjupad översiktsplan (FÖP) för Kungsängen.
- genomföra aktiviteter utifrån riktlinjer för kommunens bostadsförsörjning
- genomföra åtgärder inom naturreservaten Lillsjön-Örnässjön och Lejondalssjön enligt skötselplan
- genomföra aktiviteter beskrivna i Upplands-Bro kommuns Grönplan som syftar till att höja rekreativa kvalitéer i tätortsnära natur.

Därutöver fortsätter utvecklingen av kommunens arbetssätt för rullande översiktsplanering.

Trygghetsutskottet

Alla har rätt att vara trygga i Upplands-Bro. Det är en av våra absolut viktigaste uppgifter som kommun att våra invånare både är och känner sig trygga. Tyvärr har tryggheten ökat i Upplands-Bro de senaste åren. Inte minst i centrala Bro.

För att kunna fokusera på trygghetsfrågor och det viktiga arbetet att bryta den negativa trenden bildas ett Trygghetsutskott för att arbeta med frågor gällande krisberedskap, informationssäkerhet, olycks- och skadeförebyggande arbete, säkerhetsskydd, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.

- Syftet är att öka tryggheten i hela kommunen.
- Utskottet ska aktivt verka för fler poliser i Upplands-Bro med hög närvaro och synlighet i kommunen.
- I kommunen ska det senast 2025 inte finnas något utsatt område.
- En särskild trygghetspott skapas för att möjliggöra aktiva satsningar i det nödvändiga trygghetsarbetet.

2.3 Prioriterade områden med mål och indikatorer

Mål för Kommunstyrelsen

Nämndmål:

I Upplands-Bro ska invånarna känna trygghet i livets alla skeden

Indikatorer

- [Ifylles i samband med nämndens interna budget]

Nämndmål:

Invånarna ska uppleva största möjliga valfrihet

Indikatorer

Invånarna ska erbjudas fler alternativ vad gäller utförare. Detta kan mätas med grad av privata utförare inom respektive verksamhet.

Nämndmål:

Invånarna som använder kommunens tjänster ska mötas av hög kvalitet

Indikatorer

Inom varje kontor ska det finnas ett organiserat arbete för att klargöra invånarnas behov, förväntningar, krav och önskemål

Inom varje kontor ska det finnas ett organisatoriskt arbete för att säkra och utveckla kvalitet

Målvärden

100 %

Mål inom ansvarsområdet för Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott

Nämndmål:

Upplands-Bro ska driva ett aktivt etableringsarbete som är tydligt kopplat till näringslivets förutsättningar och som skapar goda förutsättningar för lokalisering och etablering

Indikatorer

- [Ifylles i samband med nämndens interna budget]

Nämndmål:

Bostadsutveckling

Upplands-Bro ska vara en tillväxtkommun som erbjuder attraktiva bostäder med blandade upplåtelseformer och boendemiljöer, där utbyggnaden sker på ett medvetet sätt med hänsyn för människor och miljö.

Indikatorer	Beskrivning	Målvärde 2019
	Antal beslut om samråd, utställning, granskning och antaganden av detaljplaner	
	Uppskattat antal bostäder i antagna detaljplaner.	
	Antal färdigställda bostäder	
	Befolkningsutveckling	29 200

Nämndmål:

En levande landsbygd där alla kommundelar utvecklas positivt

Mål för Landsbygdsplanen (utifrån FÖP landsbygden)

- skapa förutsättningar för en positiv utveckling av landsbygdens näringar och bebyggelse.
- bidra till att den framtida utvecklingen på landsbygden är miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbar.
- strategier, inriktningar och riktlinjer leder till att ärendehandläggning och politiska beslut uppfyller visionen för planen.
- en bred förankring som leder till transparenta, förutsägbara och hållbara beslut.

Indikatorer

- [Fylles i samband med nämndens interna budget]

Mål inom ansvarsområdet för Kommunstyrelsens Trygghetsutskott

Nämndmål

Öka tryggheten i Bro centrala delar

Indikatorer

Nöjd Region Index – Trygghet

Medborgarbedömning hur tryggt det är i kommunen skala 1-100

Målvärde

54

Nämndmål:

Minska nyrekryteringen till ungdomskriminalitet

Indikatorer

Mått kopplat till genomlysningar (typ socioekonomiska faktorer) som vi gör själva i samband med t ex arbetet med en plan för en hållbar (trygg) kommun. Koppla detta till texten som fanns ovan att en genomlysning av kommunen bör göras.

Uppgifter från Polisen och SK. Vi måste dock undersöka om sådan statistik finns

Målvärden

En procentsats, t ex minskning 10 %.

Nämndmål:

Samverkan mellan kommun, polis och andra aktörer ska stärkas

Indikatorer

Projekt för samverkan mellan olika aktörer, t ex kommun-polis-räddningstjänst.

Målvärden

Antal projekt och antal samverkansområden. Jämför med 2018.

2.3.1 Driftbudget 2019

Tkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter		71 162	72 563	72 563	72 563
Kostnader		202 399	207 722	209 429	215 009
Nettokostnader		131 237	140 159	136 866	142 446

2.3.2 Specificering av förändringar i nämndens/bolagets budgetram

Tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Avgår engångsanslag			
Allmänuppräknning av budgetramen (löne- och prisjustering)	2 441	2 529	2 580
Volymförändringar	1 481		
Särskilda satsningar och andra tillskott	5 000		
Eventuella omfördelningar, effektiviseringar			
Summa	8 922	2 529	2 580
Förändring kapitalkostnader	0		
Förändring budgetram	8 922	2 529	2 580

5 000 tkr avsätts till en kommungemensam pott för trygghetsåtgärder som finansieras genom en minskning av ramen för ekonomist bistånd med motsvarande.

3 Bygg- och miljönämnden

3.1 Ansvarsområde och organisation

Bygg- och miljönämnden är en myndighetsnämnd som i stor utsträckning styrs av lagar. Bygg- och miljönämndens verksamhet och beslut ska bidra till en god hälsa och välmående hos människor samt en god bebyggd miljö.

Bygg- och miljönämnden ansvarar för kommunens myndighetsutövning enligt plan- och bygglagen genom bygglovsprövning, förhandsbesked och anmälan. Bygg- och miljönämnden ansvarar vidare för kommunens myndighetsutövning inom följande lagstiftningar - miljöbalken, livsmedelslagen, strålskyddslagen, smittskyddslagen, alkohollagen, tobakslag samt lag och förordning om sprängämnesprekursorer och lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, i syfte att värna människors hälsa och miljön.

I nämndens ansvar ingår det att arbeta förebyggande och genom tillsyn. Bland annat för att minska riskerna för att olägenheter och miljöpåverkan uppstår. Målsättning är att bidra till att de nationella och regionala miljö- och folkhälsomålen uppnås.

Organisation

Samhällsbyggnadskontoret är det kontor som arbetar för Bygg- och miljönämnden. Kontoret arbetar även för Kommunstyrelsen och Tekniska nämnden. På kontoret finns det sju avdelningar: plan-, exploaterings-, miljö-, livsmedels-, bygg- och tekniska avdelningen samt övergripande samhällsplanering. Det är miljö-, livsmedels- och bygglovsavdelningarna som genomför arbetet inom nämndens ansvarsområde.

3.2 Verksamhetsåret 2019

En hållbar tillväxtkommun med god service

Under senare år har ärendemängderna kontinuerligt ökat inom nämndens ansvarsområde. Oavsett om Stockholmsregionens starka tillväxt fortsätter, eller om byggandet försvagas eller ändrar karaktär, kommer mängden pågående detaljplaner och bygglovsansökningar i våra två tätorter och på landsbygden att påverka hela Bygg- och miljönämndens verksamhet med fortsatt ökande ärendemängder. Fokus måste vara att bibehålla kompetens för att kunna ge god service och en rättssäker handläggning, samt tillföra den ytterligare kompetens som krävs.

I en växande Stockholmsregion ligger fokus på att bygga bostäder. Det ställer krav på Bygg- och miljönämndens verksamheter, både vad gäller omfattning och kvalitet.

Ett arbete för att åstadkomma förbättrad service med hög kvalitet till våra kommuninvånare, byggare och företagare bör bedrivas under 2019 och fortsätta under mandatperioden.

Långsiktig hållbarhet är utgångspunkt för nämndens arbete. Upplands-Bro ska vara den bästa landsbygds kommunen att bo, vistas och arbeta i. För Bygg- och miljönämnden innebär det krav på flexibilitet och öppenhet för alternativa lösningar, t ex för VA, som passar landsbygdens villkor. Områden och enskilda fastigheter med undermåliga avlopp och vattenförsörjning ska med den förutsättningen uppnå godkänd standard så fort som möjligt. Vid bygglovsansökan ska sökande upplysas om vikten av energisnål byggande samt användning av resurssnål teknik och sunda material vid nybyggnation. Bygg- och miljönämnden ska arbeta för förenklade bestämmelser, till exempel genom att föreslå vad som kan vara bygglovsfria åtgärder i detaljplaner eller genom policier. Bygg- och miljönämnden ska också beakta olika lösningar för bullerproblematik vid handläggning av ärenden.

Bygg- och miljönämnden är tillsynsmyndighet för ett flertal lagstiftningar som syftar till att värna miljön och människors hälsa. För att exempelvis klara den långsiktiga kvaliteten i kommunens sjöar och andra vatten behöver ansvaret för frågorna inom kommunen tydliggöras och breddas.

Tillsynen inom miljölagstiftningen ska följa upprättad tillsynsplan. Genom planen förebygger och kontrollerar Bygg- och miljönämnden områden som kan påverka människors hälsa och miljö. Nämnden prioriterar områden för tillsyn genom den lagstadgade behovsutredningen med efterföljande beslutad tillsynsplan.

För att säkerställa kompetensförsörjning och hög kvalitet i arbetet ska Bygg- och miljönämnden under 2019 pröva vilka möjligheter till utökad samverkan med andra kommuner som framgent är möjliga och lämpliga. Alla möjligheter bör belysas, från gemensamma nämnder och förvaltningar till kommunöverskridande projekt, deltagande i länsmöten, samverkansträffar, konferenser mm.

Medborgarperspektivet alltid främst

För att Upplands-Bro ska vara en hållbar tillväxtkommun med god service behöver medborgarperspektivet alltid sättas främst. Följande punkter behöver därför särskilt uppmärksammas:

- Utveckla digital handläggning inom bl a bygglov, så att kommunen ligger i framkant
- I ökad utsträckning arbeta med dialog och rådgivning i kontakterna med allmänheten
- Mindre avvikelser i gamla planer ska bedömas generöst och konstruktivt
- Högre grad av helhetssyn på projekt och ärenden. Utveckla internkommunikationen mellan avdelningarna.
- Projekt som rör både plan- och bygglagen och miljöbalken ska hanteras så att det ur brukarens perspektiv sker samlat.
- Samtliga som får myndighetsbeslut ska med enkla rutiner ges möjlighet att lämna synpunkter på hanteringen. Nämnden ska besluta om uppföljning, med inriktning att minst två gånger per år ska en uppföljning redovisas för nämnden, som underlag för förbättringsmål.

- Nämndens dagordningar, handlingar och protokoll måste vara tillgängliga på kommunens hemsida så att medborgarna kan följa och bedöma verksamheten.

Kortare handläggningstider och digitalisering

Det finns behov av att utveckla ärendehanteringssystemen i syfte att effektivisera handläggning och förbättra öppenheten kring processer och beslut. Det är även en viktig aspekt av att vara en god arbetsgivare, som kan säkerställa tillgänglig kompetens även på längre sikt.

Lagstadgade krav på handläggningstid av ärenden är en utgångspunkt och miniminivå. För bygglovsärenden är kravet 10 veckor. För anmälningsärenden gäller 4 veckor (efter komplett ansökan). Ytterligare förändringar i lagstiftningen ställer än högre krav på att kommunen behöver ha tillräcklig bemanning och kompetens för att kunna möta kraven på handläggningstider och god service.

Under 2019 ska Bygg- och miljönämnden fortsätta arbetet med digitalisering av arbetsprocesser och gränssnitt mot medborgarna i syfte att snabba upp handläggningen. Ett exempel kan vara att beslut på delegation om bygglov kommande år ska kunna ges inom 2 veckor när fullständigt underlag finns, vilket kan jämföras med målet om 3 veckor för 2019.

Digitaliseringen ger möjligheter att snabba upp och förenkla information och dialog om process och innehåll i alla kategorier av ärenden, så att exempelvis ambitionerna om ”bygglov över disk” kan genomföras i praktiken.

Kraven på säker och effektiv handläggning ställer krav på att nämnden har tillräckliga administrativa resurser. Arbetet med att utveckla nämndens processer ska fortsätta under 2019.

3.3 Prioriterade områden med mål och indikatorer

Av kommunfullmäktige antagen Vision för Upplands-Bro ligger till grund även för Bygg- och miljönämndens verksamhet. Bygg- och miljönämnden ska utforma sin budget med av kommunfullmäktige angivna mål som utgångspunkt. Nämnden ska därför besluta om nämndspecifika mål och indikatorer, utöver de av kommunfullmäktige fastställda, som mäter måluppfyllelse och som ska följas upp vid tertial- och årsbokslut. Det är viktigt att de mål som sätts anger en klar viljeinriktning och är så konkreta att de verkligen styr i den fortsatta processen.

En hållbar tillväxtkommun med god service

Nämndmål:

Verka för att det i kommunen byggs bostäder som håller hög kvalitet, är trygga, säkra och som bidrar till en god bebyggd miljö och ett långsiktigt socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart Upplands-Bro.

Kommunen kommer under kommande år att vara i fortsatt stark tillväxt vilket ökar ärendemängderna. Nämnden ska besluta om nämndmål med tillhörande indikatorer om att vara en attraktiv arbetsgivare.

Kommunens antagna miljöprogram, vars mål exempelvis om att områden och enskilda fastigheter med undermåliga avlopp och vattenförsörjning ska uppnå godkänd standard, är en grund för nämndens arbete.

Indikator för Målvärde 2019 Antal bygglovsansökningar 300

Nämndmål:

Bygg- och miljönämnden ska värna om miljön och människors hälsa

Kommunens antagna miljöprogram, vars mål exempelvis om att områden och enskilda fastigheter med undermåliga avlopp och vattenförsörjning ska uppnå godkänd standard, är en grund för nämndens arbete.

Indikator för Målvärde 2019 Antal tillsynsbesök per årsarbetare (miljö och hälsa) 20

Medborgarperspektivet alltid främst

Nämndmål:

Servicen ska vara likvärdig och av god kvalitet

Bygg- och miljönämndens verksamhet utgörs i huvudsak av myndighetsutövning, vilket ställer stora krav och lägger ett tydligt ansvar på nämnden. Nämnden ska utveckla ytterligare nämndmål med tillhörande indikatorer om kundnöjdhet, utöver av kommunfullmäktige fastställt nämndmål.

Indikatorer	Beskrivning	Målvärde 2019
Kundnöjdhet	Bygglövsalliansen genomför varje år en kundenkät. I enkäten svarar privatpersoner på frågor om hur de upplevt kontakten med kommunen i bygglövsfrågor.	81
Kundnöjdhet (NKI företag), miljö- och hälsoskydd		66
Kundnöjdhet (NKI företag), livsmedel		81
Kundnöjdhet (NKI företag), servering		98

Kortare handläggningstider och digitalisering

Nämndmål:

Handläggningstiderna ska vara kortast möjliga med hänsyn till likställighet och kvalitet

Det prioriterade området kräver åtgärder på alla områden och berör både drift- och investeringsbudget. Nämnden ska utveckla ytterligare nämndmål med tillhörande indikatorer om kortare handläggningstider och digitalisering, utöver av kommunfullmäktige fastställt nämndmål

Indikator för Målvärde 2019 Handläggningstid för bygglov (medelvärde) 3 veckor

3.3.1 Driftbudget 2019

Tkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter	12 013	11 049	11 049	11 049	11 049
Kostnader	13 917	16 489	16 598	16 708	16 820
Nettokostnader	1 904	5 440	5 549	5 659	5 771

3.3.2 Specificering av förändringar i nämndens/bolagets budgetram

Tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Avgår engångsanslag			
Allmänuppräknning av budgetramen (löne- och prisjustering)	109	110	112
Volymförändringar			
Särskilda satsningar och andra tillskott			
Eventuella omfördelningar, effektiviseringar			
Summa	109	110	112
Förändring kapitalkostnader	0	0	0
Förändring budgetram	109	110	112

4 Gymnasie- och arbetslivsnämnden

4.1 Ansvarsområde och organisation

Gymnasie- och arbetslivsnämnden ansvarar för gymnasium, arbetsmarknadsfrågor, vuxenutbildning och daglig verksamhet. Nämndens ansvarsområden bereds och hanteras av Kommunledningskontoret och Utbildningskontoret.

4.2 Verksamhetsåret 2019

Nämndens verksamhet ska vara trygg och av god kvalitet.

Trygghet i att vistas i miljöer som inbjuder till lärande och som har studiero, tryggheten att veta att man får stöd för att nå målen med sin utbildning eller praktik, tryggheten i att få lära sig det svenska språket så man som nyanländ lättare kan bli delaktig i vårt samhälle.

Gymnasieskolan står inför flera utmaningar för att uppnå hög kvalitet och god måluppfyllelse. Några viktiga områden att jobba med kommande år: Fortsätta utveckla det systematiska kvalitetsarbetet, kompetensförsörjning, lokalfrågor, samt fortsätta arbetet att förverkliga innehållet i Skolutvecklingsprogrammet.

En bra gymnasieutbildning är viktig för ungdomars fortsatta liv med arbete och studier. Den gymnasieskola som nämnden ansvarar för ska därför hålla en hög kvalitet. Vi vill öka andelen elever som tar examen från gymnasieskolan och klarar sin utbildning på tre år. Alla elever ska kunna få betyg i samtliga ämnen.

För att upprätthåll kvalitén på undervisningen utifrån givna miljökrav behöver Upplands-Brogymnasiets fordonspark miljöcertifierade fordon.

Komvux, SFI och Gymnasieskolan ska ha ett gott och nära samarbete med näringslivet. Vi ska ordna utbildningar som efterfrågas av företagen och jobba för att få till praktikplatser för de som är på väg ut arbetslivet.

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) är en del av nämndens ansvarsområde och en prioriterad verksamhet. Vårt mål är att alla ungdomar i Upplands-Bro ska få en god utbildning eller meningsfull sysselsättning.

Nämnden inför ett kvalitetspris för nämndens verksamheter. Priset ska ges till personer som svarat för arbetsinsatser av särskild betydelse för verksamhetens utveckling. Nytankande och kreativitet ska särskilt uppmärksammas genom kvalitetspriset.

4.3 Prioriterade områden med mål och indikatorer

Nämndmål:

Alla personer i nämndens verksamheter ska känna sig trygga

Indikatorer:

- Enkätundersökning bland elever på gymnasieskolan (målvärde 100%)
- Enkätundersökning bland elever på vuxenskolan (målvärde 100%)

Nämndmål:

Stärka den enskildes förmåga att leva ett självständigt liv med särskild fokus på den enskildes möjlighet att bli självförsörjande genom arbete, sysselsättning och integration.

Indikatorer:

- Andelen personer i arbete/sysselsättning ska öka
- Kommunens kostnader för ekonomiskt bistånd ska minska
- Andelen ungdomar som kommer i sysselsättning genom KAA

Nämndmål:

Elever ska klara sin gymnasieutbildning på för utbildningen planerad tid

Indikatorer:

- Andelen med examen från gymnasieskolan inom 3 år (alla elever skrivna i kommunen)
- Andelen med examen från UBG inom 3 år
- Genomsnittlig betygspoäng hos avgångseleverna (alla elever skrivna i kommunen)
- Genomsnittlig betygspoäng hos avgångselever UBG
- Andelen elever som är behöriga till högskola efter gymnasial utbildning

4.3.1 Driftbudget 2019

Tkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter			84 803	84 838	85 038
Kostnader			272 177	280 760	289 264
Nettokostnader			187 374	195 922	204 226

4.3.2 Specificering av förändringar i nämndens/bolagets budgetram

Tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Avgår engångsanslag			
Allmänuppräknig av budgetramen (löne- och prisjustering)	3 331	4 228	3 954
Volymförändringar	5 400	4 320	4 350
Särskilda satsningar och andra tillskott			
Eventuella omfördelningar, effektiviseringar			
Summa	8 731	8 548	8 304
Förändring kapitalkostnader	-408	0	0
Förändring budgetram	8 323	8 548	8 304

5 Kultur- och fritidsnämnden

5.1 Ansvarsområde och organisation

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för mycket av den verksamhet och de aktiviteter människor gör under sin fria tid, innan och efter arbetet. Nämndens verksamhet är strategiskt viktig när det gäller kommunens attraktionskraft och därigenom också den ekonomiska tillväxten. Nämndens ansvarsområden påverkar utvecklingen av människor och av samhället inom de flesta samhällsområdena och är inte begränsade till den så kallade kultur- och fritidssektorn.

Simhall/upplevelsebad, badplatser, idrottsplatser, anläggningar för kultur- och fritidsverksamhet, motionsspår, Ungdomens hus-verksamhet, föreningsstöd/utveckling, bidragshantering och lokalbokning. Bibliotek, kulturhus, allmänkulturell verksamhet så som konst, kultur- och fritidsaktiviteter i vård och omsorg, Skapande Skola, kulturmiljö och offentliga arrangemang finns inom nämndens ansvarsområde. Likaså Kulturskolan och kommunens fyra fritidsgårdar för unga mellan 12-20 år.

Kultur- och fritidskontoret leds av en Kultur- och fritidschef. Kontoret har drygt 90 medarbetare och från 2019 en stab och två avdelningar kultur och fritid. Under de två avdelningarna finns kulturskolan, bibliotek och kulturscen samt enhet unga, simhall och förening och anläggning. Kontorets verksamheter samverkar med övriga kontor, privata aktörer och det civila samhället för att erbjuda ett tillgängligt, attraktivt och angeläget kultur- och fritidsliv för alla åldrar i kommunen. Kontoret finns med sina verksamheter i hela kommunen men med koncentration till Kungsängen och Bro.

5.2 Verksamhetsåret 2019

Upplevelsekommunen Upplands-Bro ska erbjuda ett brett utbud inom kultur- och fritidsområdet. Kultur- och fritidsnämnden har en väl fungerande verksamhet med barn och ungdomar som den viktigaste målgruppen.

Samhället är fullt av krav och tidspress. Det innebär att bibliotek, fritidsgårdar, kultur- och föreningslokaler blir allt viktigare som kravlösa mötesplatser som möjliggör en meningsfull hälsofrämjande fritid men också ett informellt lärande. Behov av verksamhet anpassad för invånarna oavsett, kön, sexuell läggning, funktionsvariationer, ekonomiska förutsättningar, intressen och olika åldersgrupper ökar. Nämnden erbjuder ytor för kommuninvånarna, där målet är att alla ska kunna vara delaktiga i den grad de själva önskar. Det ställer också krav på flexibilitet, tillgänglighet och effektivt användande av anläggningarna.

En viktig uppgift för Kultur- och fritidsnämnden är att värna demokrati och människors lika värde. Genom att spegla samhällets olika behov och mångfald och tillgodose önskemål i mediebestånd, verksamhet, arrangemang och i mötesplatser vill nämnden erbjuda en inkluderande, tillgänglig plats och verksamhet där alla är välkomna. Kommuninvånarna ska kunna bidra till verksamheternas utveckling.

Ett utvecklat kultur- och föreningsliv utgör grund för social hållbarhet och skapar trygghet och förtroende mellan människor. Estetik, konst och kulturhistoria har stor betydelse för skapande av identitet, trygghet och hemkänsla. Konst, kultur, tillgängliga mötesplatser och fritidsliv ska användas medvetet för att öka kommunens

attraktionsvärde för boende, investerare och besökare.

Under 2019 kommer planeringen för att införa valfrihetscheck inom kulturskolans område till höstterminen 2020 att pågå. Det kommer innebära att ta fram modeller som säkerställer utförarens kvalitet och uppföljning av verksamhet. Eventuell omställning av egen verksamhet kommer att behöva ske under året.

Tillsammans med förenings- och näringslivet ska kultur- och fritidsnämnden skapa Upplevelsekommunen Upplands-Bro. Upplevelsekommunen har ett rikt utbud och är så attraktiv att den lockar människor från hela Mälardalen, placerar Upplands-Bro på kartan och långsiktigt bidrar till att kommunen växer sig starkare med fler arbetsplatser och företag. Kommuninvånare och besökare ska enkelt kunna ta sig till närbelägna anläggningar för att till exempel spela handboll, fotboll, ishockey, simma i simhall, golfa eller utöva e-sporter, styrke- och löpträna, vandra i vacker natur, paddla kanot, rida, cykla mountainbike eller utöva andra sporter, fritidsaktiviteter och kulturella arrangemang. Det ska finnas hotell, restauranger, caféer och showrooms för näthandel. En upplevelsekommun som lockar alla åldrar och kön att prova nya sporter och fritidsaktivitet. Det ska vara lätt och säkert att ta sig till och från våra pendeltågsstationer för de som inte har bil.

Ungdomsåren är en tid då en prövar och utvecklar den egna identiteten vilket är utmanande och svårt för många ungdomar. Det behövs mer kunskap om ungdomars levnadsvanor, fritid och dess inverkan på hälsa och skolresultat. Utanförskap kan leda till sociala risker och sociala problem som blir mycket kostsamt för samhället på sikt.

Under 2019 fortsätter utvecklingsarbetet som syftar till att unga i större utsträckning använder sina möjligheter till inflytande. En förutsättning för detta är en vuxenvärld som är beredd att även på riktigt föra en diskussion med unga och låta sig påverkas. Unga bör också i större grad uppmuntras och stödjas i att skapa och driva sina egna verksamheter.

Genom att börja arbeta med Aktivitetshus Bro ska tryggheten öka i Bro centrum. Fler aktiviteter för barn och unga samt deras föräldrar ska öka besöken i centrum på kvällar och helger. Liksom övrig gårdsverksamhet ska Aktivitetshus Bro bygga på ungas egna önskemål, drivkrafter och behov. Detta för att stärka frisk- och skyddsfaktorer för att förhindra rekrytering till gäng och en eventuell kriminell bana.

Fritidsgårdsverksamheten ska bygga på ungdomarnas egna önskemål, drivkrafter och behov, den ska vara berikande, kvalitativ och inspirerande. Verksamheten ska ha ett hälsofrämjande perspektiv och arbetet ska inrikta sig på att stärka frisk- och skyddsfaktorer.

5.3 Prioriterade områden med mål och indikatorer

Kultur- och fritidsnämndens område är brett och omfattar många verksamheter. I detta dokument som utgör de politiska prioriteringarna så vill vi lyfta fram ett fåtal mål som vi anser är särskilt prioriterade. De verksamheter som inte innefattas i dessa mål är för den skull inte viktiga men löper normalt på.

Nämndmål:

Alla ska känna sig trygga i nämndens verksamheter.

Vi vill öka tryggheten i simhall, bibliotek och andra offentliga lokaler. Var och en ska kunna känna sig trygg och inte råka ut för ofredanden, övergrepp eller kränkningar när de nyttjar kommunens anläggningar.

Indikatorer	Beskrivning	Målvärde 2019
NKI/medborgarindex	Trygghetsindex 2018 xx	100%
Stockholmsenkäten	Trygghetsindex 2018 xx	100%
Medarbetarenkäten	Trygg arbetsmiljö utfall 2018 xx	75
KIA	Redovisa antal rapporter i KIA kopplat till trygghet.	0

Nämndmål:

Kommuninvånarnas intresseområden ska styra utbudet för en aktiv fritid.

Införa valfrihetscheck så att elever kan välja kulturutbud utifrån eget intresse. Detta ska ge eleverna ökad möjlighet och valfrihet att välja utförare och att finna egna och nya intresseområde.

Indikatorer	Beskrivning	Målvärde 2019
Ökat utbud	2 018,386 kurser som nollvärde.	0
Ökat antal deltagare	2 018,650 inskrivna elever.	10%
Antal aktivitetscheckar som betalats ut	2 020 är första året och då bör det vara minst lika många som elever året innan.	0

Ökat utbud och antal aktivitetscheckar som betalas ut har inget målvärde för 2019 då valfrihetschecken införs först ht 2020.

Nämndmål:

Kultur och fritidsnämndens verksamheter ska vara jämställda.

Vi vill öka jämställdheten genom att fokusera på utövarnas egna önskemål och behov inom idrott, fritids- och kulturområden. Målsättningen är att aktivitetsgraden ska vara lika hög oberoende av kön och aktivitet.

Indikatorer	Beskrivning	Målvärde 2019
50/50 Ridsport	Målet är att lika många flickor som pojkar utövar ridsport.	50%
50/50 Fritidsgårdsverksamhet	Målet är att lika många flickor som pojkar deltar i verksamheten på gårdarna.	50%
50/50 Kulturarrangemang för unga	Målet är att lika många flickor som pojkar deltar i kulturarrangemang.	50%
50/50 Fotboll	Målet är att lika många flickor som pojkar utövar fotboll.	50%
50/50 dans på kulturskolan.	Målet är att lika många flickor som pojkar dansar på kulturskolan.	50%
Jämställdhetsbonus	Avser hur många bonusar som delats ut under 2019 till föreningar som arbetar aktivt med jämställdheten.	5

5.3.1 Driftbudget 2019

Tkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter	8 239	7 832	9 366	9 366	9 366
Kostnader	81 317	92 456	95 642	97 193	98 630
Nettokostnader	73 078	84 624	86 276	87 827	89 264

5.3.2 Specificering av förändringar i nämndens/bolagets budgetram

Tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Avgår engångsanslag			
Allmänuppräknning av budgetramen (löne- och prisjustering)	1 349	1 701	1 735
Volymförändringar			
Särskilda satsningar och andra tillskott	1 665		
Eventuella omfördelningar, effektiviseringar			
Summa	3 014	1 701	1 735
Förändring kapitalkostnader	138		
Förändring budgetram	3 152	1 701	1 735

6 Socialnämnden

6.1 Ansvarsområde och organisation

Socialnämnden ansvarar för omsorg av personer med funktionsnedsättning samt att barn och familjer får det stöd och den hjälp som regleras i den samlade lagstiftningen. Nämnden ansvarar även för ekonomiskt bistånd, insatser för personer med missbruksproblematik, boendestöd för funktionsnedsatta och sysselsättning till personer med psykiska funktionshinder och kommunens flyktingmottagande. Socialkontorets tre myndighetsenheter, barn-och ungdomsenheten, vuxenenheten och biståndsenheten för äldre och funktionshinder, handlägger ärenden enligt SoL, LVU, LVM och LSS. Utföraravdelningen bedriver verksamhet som gruppboenden, personlig assistans, stöd för barn och unga, öppenvård för personer med missbruk samt socialpsykiatriskt stöd. Avdelningen för kvalitet och verksamhetsstöd hanterar bland annat övergripande administration, samordning av nämndens budget och genomför kvalitetsuppföljningar.

6.2 Verksamhetsåret 2019

En kommun som växer

Den demografiska utvecklingen i Upplands-Bro visar en snabbt ökande befolkning med nästan 1 000 personer de senaste åren. Befolkningsökningen innebär volymökningar inom Socialnämndens samtliga verksamhetsområden med fler brukare inom hemtjänsten, ökad efterfrågan av platser för äldre inom vård- och omsorgsboenden samt fler brukare inom grupp- och servicebostäder. Det innebär också fler klienter inom nämndens myndighetsenheter med behov av stöd. För att möta ökande behov organiseras Socialnämndens verksamheter på ett effektivt sätt samt baseras på intern och extern samverkan. Erbjudna stöd- och behandlingsinsatser ska vara beprövade och evidensbaserade.

Attrahera, rekrytera och behålla personal

Socialekreterare, biståndshandläggare, sjuksköterskor och undersköterskor tas upp som bristyrken i Arbetsförmedlingens statistik. Socialkontoret har under flera år haft svårigheter med att rekrytera och behålla personal. Myndigheterna har tvingats använda sig av inhyrda konsulter, vilket är kostnadsdrivande och påverkar stabilitet, kvalitet och långsiktighet i berörda arbetsgrupper. Under 2018 har behovet av konsulter minskat avsevärt, även om konsultanställningar fortfarande förekommer. Socialkontoret har vidtagit åtgärder för att komma till rätta med situationen och för att öka attraktiviteten som arbetsgivare. Lönetrappa har införts för socialekreterare och biståndshandläggare. Lönetrappan har gjort det lättare att rekrytera, det är dock alltjämt svårt att hitta erfaren personal. Socialkontoret arbetar aktivt med nära ledarskap och hållbart medarbetarskap inom Socialnämndens alla verksamheter. Detta arbete kommer att fortsätta under 2019.

Mottagandet av ensamkommande flyktingbarn och nyanlända

Antalet ensamkommande flyktingbarn som Upplands-Bro kommun tar emot har minskat avsevärt, det tillsammans med förändringar i ersättning från Migrationsverket har krävt ett omfattande omställningsarbete.

De flesta av de ensamkommande flyktingbarnen bor numer i familjehem eller stödlägenheter. Osäkerhet med snabba förändringar i omvärlden liksom i lagstiftning och ersättningsnivåer kan leda till att ytterligare omställningar behöver genomföras.

Socialkontoret har utvecklat en välfungerande organisation internt vad gäller mottagandet av nyanlända och har ett nära samarbete med integrationsenheten, vuxenskolan och arbetsmarknadsenheten. Arbetet kräver ett helhetstänkande och samverkan över verksamhetsgränser. Ytterligare arbete krävs kring boendekedjan med fastighetsbolagen då det är svårt att få tillgång till lägenheter. Målet med integrationsarbetet är att individerna ska bli självständiga och självförsörjande. Preliminärt ska kommunen under 2019 ta emot 27 personer enligt bostättningslagen och beräkningen vad gäller eget boende (EBO) är 57 personer.

Ekonomiskt bistånd

Under 2018 har ett mycket bra arbete genomförts för att personer med försörjningsstöd ska komma ut i egen försörjning genom bl.a. nära samverkan med Arbetsmarknadsenheten, Arbetsförmedlingen m.m. Många har lyckats bryta sitt beroende av försörjningsstöd vilket medfört minskade kostnader för kommunen och en bättre framtid för den enskilde. I budgeten för 2019 har lagts tuffa mål för att den utvecklingen ska kunna fortsätta.

Digitalisering

Digitaliseringstakten i samhället är fortsatt hög och Socialnämnden fortsätter arbetet med att implementera ny teknik i verksamheterna. I den digitaliseringsstrategi som Socialnämnden antog i januari 2017 nämns bland annat införandet av digital ansökan av hemtjänst samt införa *Mina sidor* inom myndighetsenheterna där klienter ska kunna boka tid med handläggare digitalt. Arbetet fortsätter under 2019. De nya strängare reglerna gällande dataskyddsförordningen (GDPR) som infördes i maj 2018, innebär att socialkontoret säkerställer att all information om individer lagras på ett rättssäkert sätt.

Utveckling av ungdomsarbetet

Utvecklingen av ungdomsarbetet fortgår och kräver samarbete över flera verksamhetsområden både inom socialkontoret, men också inom kommunen samt med externa aktörer. De insatser som används ska vara evidensbaserade. Speciellt fokus läggs på ungdomar med risk att glida in i kriminella miljöer.

Personer med funktionsnedsättning

Upplands-Bro kommun är en växande kommun vilket också innebär att behoven av insatser ökar också inom området. Här betonas att behoven av ytterligare grupp- och servicebostäder är omfattande. Inom LSS och socialpsykiatri märks en ökning av samsjuklighet vilket ställer ökade krav på personalen samt de arbetsmetoder och insatser som används.

Våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld- och förtryck

Under 2018 anställdes en relationsvåldsstrateg på socialkontoret. Arbetet med att kartlägga hur arbetet görs idag pågår liksom framtagandet av en handlingsplan med syfte att skapa ett helhetstänkande kring hur arbetet ska bedrivas. I uppdraget ingår hedersrelaterat våld och förtryck. För att öka kunskapen krävs samarbete över flera verksamhetsområden både inom kommunen och med externa aktörer.

6.3 Prioriterade områden med mål och indikatorer

Socialnämndens område är brett och omfattar många verksamheter. I detta dokument som utgör de politiska prioriteringarna så vill vi lyfta fram ett fåtal mål som vi anser är särskilt prioriterade. De verksamheter som inte innefattas i dessa mål är för den skull också viktiga men löper normalt på under Socialkontorets tjänstemannaansvar.

Nämndmål:

En aktiv samverkan för att fånga upp ungdomar i behov av stöd för att undvika att de kommer i riskzon för kriminalitet

Socialtjänsten ska genom tidiga förebyggande insatser reducera uppkomsten av sociala problem och identifiera barn och ungdomar i riskzonen. Socialtjänsten ska också jobba med kortsiktiga insatser för att tydligare konsekvensbelägga mindre lämpligt beteende bland unga. Vi vill ytterligare stärka det nära samarbetet med övriga lokala aktörer i Upplands-Bro som exempelvis skola, polis, arbetsförmedling, föreningsliv och andra ideella organisationer.

Indikatorer

- Andel orosamtal som genomförs tillsammans med Polisen som sker inom 48 timmar
- Antalet tidiga förebyggande insatser för barn och ungdomar som riskerar att hamna i utanförskap.
- Antal insatser inom den sociala insatsgruppen (SIG) ska öka jämfört med föregående år.
- Utfall av kommuninvånarnas upplevda trygghet enligt den nationella trygghetsundersökningen.

Nämndmål:

Integrationen är en förutsättning för ett hållbart samhälle

Alliansens integrationspolitik bygger på vetskapen att varje människa har en strävan att skapa sig ett bättre liv. Denna strävan har politiken ett ansvar att uppmuntra och främja. Det gör vi inte bara genom att erbjuda skydd och trygghet, utan också genom att se till att de människor som kommer till Sverige och Upplands-Bro erbjuds möjlighet att på riktigt ta steget in i vårt samhälle. Vi ser där de viktigaste faktorerna som språk och arbete.

Indikatorer:

- Andel hushåll med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd ska minska med i jämförelse med föregående år
- Andelen individer som går ut i arbete efter sin etableringsersättning i ska ligga över riksgenomsnittet.

- Implementera handlingsplan för våld i nära relationer under 2019
- Minska antalet integrationsinsatser som får avslutsorsak målet delvis eller icke uppfyllt jämfört med föregående år.

Nämndmål:

Valfriheten och kunskapen om möjliga val ska öka

De omsorgsverksamheter som kommunen tillhandahåller ska präglas av trygghet, värdighet, delaktighet och självbestämmande. Dessa ska göra det enklare för äldre att utforma sin vardag som de vill. Det innebär att service, vård och omsorg ska vara tillgänglig och ges utifrån en helhetssyn på den enskilde. Hänsyn ska tas till såväl själsliga, andliga som materiella behov då människovärdet inte beror på åldern eller den egna förmågan. Därför är det viktigt med valfrihet för den enskilde och mångfald i utbudet – det betyder fler möjligheter för både brukare och anställda.

Kvalitet utvecklas inte av sig själv, utan av konkurrens. Därför bör alla aktörer välkomnas, såväl ideella och privata som offentliga. Kommunens mål ska vara att erbjuda en trygg och säker omvårdnad. Det är mycket viktigt att kommunen kommunicerar tydliga och mätbara kvalitetskrav på alla aktörer.

Indikatorer

- Antalet avtals, kvalitets -och individuppföljningar som genomförs likartat och regelbundet inom den interna verksamheten samt inom externt köpta platser jämfört med föregående år.
- Antalet medverkande brukare och klienter i socialkontorets brukarundersökningar och fokusgrupper i jämförelse med föregående år.
- Antalet informationsinsatser om valfrihet inom nämndens verksamhetsområde jämfört med föregående år.
- Se över och kartlägga om det finns behov utav att införa lagen om valfrihet (LOV) eller lagen om offentligupphandling (LOU) inom någon utav socialnämnden verksamheter, till exempel inom LSS-området.
- Andelen klienter som är nöjda med insatsen/det stöd de har fått ifrån IFO jämfört med föregående år.
- Andelen boende som är nöjda med sin insats servicebostad samt gruppboendestad enligt LSS jämfört med föregående år.

6.3.1 Driftbudget 2019

Tkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter	205 624	147 567	71 860	72 000	73 000
Kostnader	565 264	533 525	277 787	288 898	300 454
Nettokostnader	359 640	385 958	205 927	216 898	227 454

För 2019 har Socialnämnden reviderats, då Äldre- och omsorgsnämnden har införts.

6.3.2 Specificering av förändringar i nämndens/bolagets budgetram

Tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Avgår engångsanslag			
Allmänuppräknning av budgetramen (löne- och prisjustering)	4 238	4 323	4 409
Volymförändringar	5 183	5 481	5 645
Särskilda satsningar och andra tillskott	950	1 500	1 500
Eventuella omfördelningar, effektiviseringar	-8 000		
Summa (= tillskott enligt budgetdirektiv)	2 371	11 304	11 554
Förändring kapitalkostnader	61	70	70
Förändring budgetram	2 432	11 374	11 624

Ersättning lagen om valfrihet, LOV, ledsagning och avlösarservice

Ersättningen till utförare inom LOV för ledsagning och avlösarservice föreslås vara oförändrad under 2019.

6.3.2.1 Ekonomiskt bistånd

Tkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter	468	400	200	200	200
Kostnader	22 116	21 020	15 820	22 820	24 820
Nettokostnader	21 648	20 620	15 620	22 620	24 620

Arbetet med förändrade rutiner fortsätter liksom samarbete med arbetsmarknadsenheten och Arbetsförmedlingen för att stödja personer att komma ut i egen försörjning.

6.3.2.2 Ekonomiskt bistånd

Tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Avgår engångsanslag	0		
Allmänuppräknning av budgetram (löne- prisjustering)	0		
Volymförändring	-5 000	2 000	2 000
Särskilda satsningar och andra tillskott	0		
Eventuella omfördelningar, effektiviseringar	0		
Summa	-5 000	2 000	2 000

7 Tekniska nämnden

7.1 Ansvarsområde och organisation

Ansvarsområde

Tekniska nämnden ansvarar för att bygga och förvalta vatten- och avloppsnät samt kommunala gator, vägar, trafikaneläggningar (t. ex. parkeringar) och torg, skötsel av grönområden, bostadsnära skog inom detaljplan samt kommunala lekparkar.

Tekniska nämnden är även en trafiknämnd. Nämnden fullgör kommunens uppgifter inom vatten- och avloppslagstiftning och fastighetsrenhållning. Därutöver fullgör tekniska nämnden delar av kommunens förebyggande arbete inom miljö- och hälsoskyddsarbete utom myndighetsutövning för bl. a. entreprenörer.

Dessutom ansvarar nämnden för kommunens stornät i höjd och plan, primär- och grundkartor och kommunens byggnads- och adressregister. GIS-verksamheten är den resurs som svarar för att tillgängliggöra geografiska data för hela kommunen. Nämnden arbetar också för kommunens frågor om namnsättning av till exempel vägar, parker, byggnader och anläggningar.

Nämnden ansvarar också för ärenden om flyttning av fordon och omhändertagande av fordonsvrak samt ärenden enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag.

7.2 Prioriterade områden med mål och indikatorer

Upplands-Bro är en kommun med hög tillväxttakt såväl i antalet bostäder som i nya arbetsplatser. Detta ställer höga krav på en god miljö för oss i form av upplevd trygghet, parkeringar, natur- och parkmark liksom på bra och säkra vägar samt en god service i form av vatten, avlopp, avfallshantering osv.

Kommunen växer snabbt och flera stora exploateringsområden beräknas byggas under de kommande åren där vatten, avlopp och gator kommer att byggas i kommunens egen regi. Detta ställer krav på fortsatta investeringar genom digitalisering av tjänster och utveckling av kommunens geografiska databaser och dokumenthantering för att leda till en effektivisering av arbetsprocesser och en förbättrad kvalitet i och tillgänglighet till data.

Tekniska nämnden har som mål att bidra till att dessa faktorer upplevs så bra som möjligt. Under det kommande året vill vi särskilt prioritera:

Trygg miljö – trygghetshöjande åtgärder som belysning på offentliga platser, vackra utemiljöer, trafiksäkerhetsåtgärder, säker leverans av VA

Utökad dialog – medborgardialog vid skapande och förändring av offentliga miljöer, utveckling av digitala hjälpmedel som vår synpunktshantering

Hållbar miljö – utveckling av tätortsnära allmänna ytor, nödvändiga bulleråtgärder, övergång till miljövänliga bränslen i våra fordon, utbyggnad av VA-nät på landsbygden.

Tekniska nämnden är också en viktig del i utbyggnaden och utvecklingen av kommunen. Till de nya områdena ska nämnden leverera kommunal infrastruktur som VA, vägar, gång och cykelvägar, parkering samt natur- och parkmark. Detta kräver att de tekniska verksamheterna levererar bra underlag vid planering, kvalitetssäkra

upphandlingar av entreprenader samt ha förmåga att sköta och utveckla den befintliga infrastrukturen

Nämndmål:

Trygg miljö

Vi fortsätter våra trygghetsinsatser med bl.a. komplettering av belysning samt tillgänglighets-, trygghets- och säkerhetshöjande åtgärder på allmänna platser och vägar. Vi fortsätter också att satsa på belysning och tillgängliga ytor. Fler ska på ett tryggt sätt kunna utnyttja gång- och cykelvägar, lekplatser och andra offentliga rum när som helst på dygnet och under hela året.

För att mäta måluppfyllelsen i detta mål används indikatorer som har grupperats i tre områden för att uppnå god trafikmiljö och tillgänglighet för alla trafikslag, en trygg kommun för alla året runt och hög dricksvattenkvalitet och god leveranssäkerhet i vatten- och avloppssystemet.

Indikatorer	Beskrivning	Målvärde 2019
	Utförda arbeten i projekt med prioritet 1 i kommunens Trafik- och Tillgänglighetsprogram	100%
	Antal synpunkter om kommunens snöröjning	0
	Trafikolyckor med personsador inom kommunens vägnät	
	Upplevd trygghet/säkerhet genom medborgarenkät	

Indikatorer	Beskrivning	Målvärde 2019
	Andel i procent (%) av totala antalet belysningspunkter på vilka fel uppstår och där belysningsupphandlingen anger inställelse inom 3 arbetsdagar inte åtgärdas inom 3 arbetsdagar	0%
	Antal genomförda behövliga åtgärder från noteringar i genomförda trygghetsvandringar.	100%
	Antal riktade inventeringar för ökad trygghet i kommunen	3

Indikatorer	Beskrivning	Målvärde 2019
	Andel vattenprover utan anmärkning	100%
	Tillskottsvatten	30%
	Dricksvattenläckor	20%

Nämndmål:

Utökad dialog

Upplands-Bro-borna har en nyckelroll i utvecklandet av sin kommun. I demokratiprocessen ingår medborgardialoger och syftet är också att skapa mötesplatser för att uppnå levande platser. Vi vill att fler Upplands-Brobor deltar och är med i utvecklingen av kommunen därför bygger vi vidare på tidigare erfarenheter och utvecklar arbetet med medborgardialoger med målet att genomföra minst ett större dialogprojekt. Vi fortsätter även att skapa bättre förutsättningar för att hantera och ta hand om synpunkter och klagomål med återkoppling till medborgaren.

För att mäta måluppfyllelsen i detta mål används indikatorer för att uppnå en god dialog och service till medborgarna.

Indikatorer	Beskrivning	Målvärde 2019
Antal genomförda medborgardialoger		1
Andel medborgarförslag som besvaras inom ett år		100%
Antal frågor och andel som besvaras direkt av Kontaktcenter när någon kontaktar kommunen		80%

Nämndmål:

Hållbar miljö

En viktig uppgift är att minska vår negativa påverkan på miljön och skapa förutsättningar för medborgarna att leva i ett hållbart samhälle. Tekniska nämnden kan stärka vår hållbara profil och vårt klimatarbete genom en ökad satsning på källsortering, medverka till ökad användning av eldrivna fordon samt en förändring av vår egen fordonspark. Men miljön förbättras även av olika bullerdämpande åtgärder och en trevlig och tillgänglig närmiljö. Även utbygganden av vårt VA-nät till landsbygden är en satsning för en hållbar miljö.

För att mäta måluppfyllelsen i detta mål används indikatorer som har grupperats i tre områden för att uppnå en effektiv resursanvändning som har låg miljöpåverkan, minskade avfallsmängder och ökad källsortering genom avfallshantering som uppmuntrar till en hållbar livsstil.

Indikatorer	Beskrivning	Målvärde 2019
Andel belysningspunkter som bytts ut till LED-belysning		100%

Indikatorer	Beskrivning	Målvärde 2019
Mängd insamlat hushållsavfall per person och år (kg)		350
Mängd utsorterat matavfall som sorteras ut för biologisk återvinning		
Andel hushåll i kommunen som sorterar matavfall.		
Kundnöjdhetenkät		

7.2.1 Driftbudget 2019

Tkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter	5 199	7 464	7 500	7 600	7 700
Kostnader	53 054	61 496	63 232	70 000	77 000
Nettokostnader	47 855	54 032	55 732	62 400	69 300

Siffrorna i tabellen är inklusive kapitaltjänstkostnader (avskrivningar och räntor).

7.2.2 Specificering av förändringar i nämndens/bolagets budgetram

Tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Avgår engångsanslag			
Allmänuppräknig av budgetramen (löne- och prisjustering)	700		
Volymförändringar	1 000		
Särskilda satsningar och andra tillskott			
Eventuella omfördelningar, effektiviseringar			
Summa	1 700		
Förändring kapitalkostnader			
Förändring budgetram	1 700		

7.2.3 Driftbudget 2019, avgiftsfinansierade verksamheterna

Avfall

Tkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter	24 689	25 550	25 500	25 500	35 000
Kostnader	24 689	25 550	25 500	25 500	35 000
Nettokostnader	0	0	0	0	0

VA

Tkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter	48 227	52 132	55 000	57 000	59 000
Kostnader	48 227	52 132	55 000	57 000	59 000
Nettokostnader	0	0	0	0	0

8 Utbildningsnämnden

8.1 Ansvarsområde och organisation

Utbildningsnämnden ansvarar för kommunens verksamheter öppen förskola, förskola, barnomsorg på obekvämt arbetstid, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem, samt för kostverksamheten i kommunen. All pedagogisk omsorg är sedan 2013 i enskild regi.

Vid ingången av 2019 är verksamheterna organiserade enligt följande.

Från årsskiftet 2018/2019 läggs gymnasieskola och gymnasiesärskola i en separat nämnd. Verksamheterna är till övervägande delen obligatoriska och för dessa gäller nationella styrdokument som läroplaner och kursplaner, samt bestämmelser i skollag, skolförordningar och allmänna råd. Ej obligatoriska verksamheter är omsorg på obekvämt arbetstid och öppen förskola. Utbildningskontoret leds av en utbildningschef. Förskolan är organiserad i 6 områden som leds av 6 förskolechefer samt en verksamhetschef förskola. Grundskolan omfattar 10 skolenheter som leds av 9 rektorer samt en verksamhetschef för skola. Inom utbildningskontoret finns en stab som på olika sätt utgör stöd åt verksamheterna.

Inom organisationen finns också ett centralt Resursteam, som arbetar konsultativt och med förebyggande stöd till personal inom förskola och skolan, en enhet för modersmål och nyanlända, samt kommunens kostenhet. Totalt antal anställda, inklusive tidsbegränsade anställningar, inom nämndens verksamheter är cirka 900 personer.

8.2 Verksamhetsåret 2019

Upplands-Bros skolor och förskolor ska lyftas till absolut toppklass.

Alliansens absoluta prioritering ligger på att gynna barns och elevers lärande. Vi ska alltid ställa oss frågan vilken effekt beslut i slutänden får för barn och elever.

Följande områden är prioriterade:

1. Kunskapslyft
2. Ökad trygghet, ordning och studiero
3. Ökad attraktivitet som läro- och arbetsplats

Rektorer, förskolechefer och annan förskole- och skolpersonal är de viktigaste byggstenarna för att skapa en förskola och skola i toppklass. Vi ska tillvarata deras kunskap och erfarenhet och ge dem möjlighet att utvecklas vidare. Samtidigt ska förskolan och skolan vara så attraktiv att den lockar till sig och behåller kompetent personal. Vi ska ligga i framkant i den digitala pedagogiska utvecklingen.

Det är mycket viktigt med tidiga insatser för att hjälpa och stödja barn i behov av särskilt stöd, särskilt begåvade barn och barn som är i utanförskap eller bedöms sannolikt kunna hamna i utanförskap. Genom att tidigt hjälpa dessa barn sparas mycket personligt lidande och vi investerar långsiktigt i deras utveckling vilket leder till lägre framtida kostnader.

Samarbetet mellan skola, socialtjänst och polis ska stärkas. Sociala team i samverkan med socialtjänsten kan vara ett sätt att arbeta förebyggande och främjande för att öka tryggheten.

Det är rektorer, förskolechefer och annan förskole- och skolpersonal som vet bäst vad som krävs för att förbättra just sin verksamhet. Vi vill därför öka skolornas och förskolornas självbestämmande och ge dem större möjligheter att utveckla verksamheterna utifrån varje skolas och förskolas förutsättningar. De ska kunna, så långt som möjligt, välja vilka tjänster som de ser behov av. På så sätt för vi över mer av beslutsfattandet till förskolorna och skolorna.

Vi ser positivt på tvåläraresystem i låg- och mellanstadiet och uppmuntrar till att det prövas, där så är möjligt, för att utvärdera om det är en konstruktiv väg.

Fysisk aktivitet är viktig för välbefinnandet och inlärningsförmågan. Vi välkomnar ett ökat samarbete med idrottsföreningar för att öka aktivitetsnivån bland eleverna.

Ekonomi måste komma i balans. Nuvarande underskott i budget måste hanteras. Det krävs ett systematiskt arbete för att internt generera mer barn- och elevnära resurser.

8.3 Prioriterade områden med mål och indikatorer

I detta dokument, som utgör de politiska prioriteringarna, vill vi lyfta fram ett fåtal mål som vi anser är särskilt prioriterade. De verksamhetsdelar som inte innefattas i dessa mål är för den skull inte viktiga men löper normalt på under Utbildningskontorets förvaltningsansvar.

Kunskapslyft

Vägen till kunskapslyft går genom kompetenta och erfarna rektorer, lärare, förskolechefer, förskollärare och annan förskole- och skolpersonal. Att attrahera och behålla kompetent och erfaren personal är den viktigaste grunden för att förbättra möjligheten att öka barns och elevers kunskapsinhämtning. För att klara det behövs konkurrenskraftigare anställningsvillkor bättre arbetsmiljö i förskola och skola samt ökat fokus på bättre ledarskap.

Varje skola och förskola ska ges ökat självbestämmande vilket ökar skolpersonalens möjligheter att påverka. Det är en byggsten för att skapa en attraktiv arbetsplats, och ökad trivsel bland förskole- och skolpersonalen spiller ofta över till barn och elever.

Kunskapslyftet ska säkras genom att öka andelen pedagogisk personal.

Samverkan med det lokala näringslivet ska öka för att ge elever bättre möjlighet till praktikplatser.

En del i arbetet med likvärdighet i skolan är att ytterligare kvalitetssäkra rättelser av nationella prov.

Nämndmål:

Alla elever når målen för sin utbildning

Indikatorer

Följande indikatorer ska visa på kontinuerlig förbättring:

- [Ifylles i samband med nämndens interna budget]

Nämndmål:

Skolorna i Upplands-Bro ska ha länets högsta meritvärden i årskurs 9

Indikatorer

Följande indikatorer ska visa på kontinuerlig förbättring:

- [Ifylles i samband med nämndens interna budget]

Ökad trygghet, ordning och studiero

I förskolan och skolan ska alla barn och elever känna sig trygga. Det ska vara en plats där alla kan vara sig själva och accepteras som de är. Våld, hot, kränkningar och mobbing är oacceptabelt och ska med kraft motarbetas. Studiero samt ordning och reda är viktiga faktorer för att öka motivation och resultat.

Samarbetet med socialtjänst ska stärkas. Sociala team i samverkan med socialtjänsten kan vara ett sätt att arbeta förebyggande och främjande för att öka tryggheten.

Det är viktigt att främja barns och elevers fysiska samt psykiska hälsa. Det krävs tidiga insatser för att varje barn långsiktigt ska kunna utvecklas efter sina individuella förmågor. Det är mycket viktigt att hjälpa och stödja barn i behov av särskilt stöd, särskilt begåvade barn och andra barn som är i utanförskap eller riskerar att hamna i utanförskap.

Nämndmål:

Ökad trygghet, ordning och studiero

Indikatorer

Följande indikatorer ska visa på kontinuerlig förbättring:

- [Ifylles i samband med nämndens interna budget]

Ökad attraktivitet som läro- och arbetsplats

Barn och elever ska få utvecklas efter sina förutsättningar. Alla är olika – det är därför viktigt att det finns en mångfald av aktörer och ett bra urval av förskolor och skolor där barn och elever kan få utvecklas utifrån olika preferenser och behov. Att fritt kunna välja skola och förskola ska vara en självklarhet.

Upplands-Bros skolor måste bli attraktivare; både som läroplats för eleverna och som arbetsplats. Förskolor och skolor ska behandlas lika och med stor öppenhet, oberoende av om de är kommunala eller fristående. Det gäller allt från exempelvis nyttjande av gymnastikhallar till möjlighet att etablera verksamhet i nybyggda lokaler. Kommunen ska verka för att fristående skolor och förskolor etablerar sig vid nybyggnation av förskole- och skollokaler.

Prognoser visar på fler barn och elever kommande år. Det ställer krav på kapacitetsförstärkningar av förskole- och skolplatser i motsvarande omfattning.

Det krävs en bättre resursanvändning, med bibehållen eller ökad kvalitet, som gynnar barn och elevers lärande. Resurser behöver omfördelas så att de förs ut nära barn och elever.

Etablering av fristående verksamheter är en viktig del för att klara behovet av förskole- och skolplatser.

Vi uppmanar våra skolor och förskolor att profilera sig och vi ger de kommunala skolorna och förskolorna frihet att utveckla sin verksamhet utifrån de förutsättningar de har i den enskilda verksamheten. Kvaliteten ska vara så hög att allt fler söker sig till Upplands-Bros skolor.

Nämndmål:

Barn och elever ska erbjudas ett brett utbud av både fristående och kommunala förskolor och skolor

Indikatorer

- [Ifylles i samband med nämndens interna budget]

8.3.1 Driftbudget 2019

Tkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter	124 750	118 000	64 235	66 200	69 000
Kostnader	849 135	872 192	736 296	797 576	861 289
Nettokostnader	724 385	754 192	672 061	731 376	792 289

I utfall 2017 och budget 2018 ingår gymnasieverksamheten

8.3.1.1 Prestationer/Nyckeltal

Verksamhet antal barn/elever	Vt 2019	Ht 2019	Snitt 2019	Snitt 2018	Förändring
Pedagogisk omsorg, dagbarnvårdare	56	56	56	51	5
Pedagogisk omsorg, nattomsorg	15	15	15	15	0
Förskola 1-5 år	2 000	1 940	1 970	1 899	70
Fritidshem 6-9 år	1 450	1 526	1 488	1 413	75
Förskoleklass	430	440	435	403	32
Grundskola	3 510	3 670	3 590	3 427	163
Grundsärskola	44	46	45	41	4

8.3.2 Specificering av förändringar i nämndens/bolagets budgetram

Tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Avgår engångsanslag	0	0	
Allmänuppräknig av budgetramen (löne- och prisjustering)	12 619	12 656	14 063
Volymförändringar	36 500	30 702	30 650
Särskilda satsningar och andra tillskott	700	15 300	16 000
Eventuella omfördelningar, effektiviseringar	-8 920	0	0
Summa	40 899	58 658	60 713
Förändring kapitalkostnader	1 772	1 500	1 500
Förändring budgetram	42 671	60 158	62 213

9 Äldre- och omsorgsnämnden

9.1 Ansvarsområde och organisation

Äldre- och omsorgsnämnden ansvarar för omsorg av äldre, förebyggande verksamheten samt personer som är under 65 år med behov av de insatser som ges till personer över 65 år där beslut ges om hemtjänst, vård- och omsorgsboenden, samt för hälso- och sjukvårdsinsatser, upp till sjuksköterskenivå.

Socialkontorets biståndsenhet som finns under de tre myndighetsenheterna, ansvarar för äldre- och funktionshinderomsorg där enheten handlägger ärenden enligt SoL. Utföraravdelningen bedriver verksamhet som hemtjänst, vård- och omsorgsboenden äldreboenden, Avdelningen för kvalitet - och verksamhetsstöd hanterar bland annat övergripande administration, samordning av nämndens budget och genomför kvalitetsuppföljningar.

9.2 Verksamhetsåret 2019

En kommun som växer

Den demografiska utvecklingen i Upplands-Bro visar en snabbt ökande befolkning med nästan 1 000 personer det senaste året. Befolkningsökningen innebär volymökningar inom Äldre- och omsorgsnämndens samtliga verksamhetsområden med fler brukare inom hemtjänsten, ökad efterfrågan av platser för äldre inom vård- och omsorgsboenden, förebyggande insatser samt ökat behov av dagverksamhet för personer med demenssjukdom. För att möta ökande behov baseras Äldre- och omsorgsnämndens verksamheter på intern och extern samverkan.

Attrahera, rekrytera och behålla personal

Sjuksköterskor, undersköterskor och biståndshandläggare tas upp som bristyrken i Arbetsförmedlingens statistik. Socialkontoret har under flera år haft svårigheter med att rekrytera och behålla personal, under senare år har dock personalläget för sjuksköterskor och undersköterskor varit stabilt. Det är fortsatt svårt att rekrytera finsktalande personal. Biståndsenheten har tvingats använda sig av inhyrda konsulter, vilket är kostnadsdrivande och påverkar stabilitet, kvalitet och långsiktighet. Socialkontoret har vidtagit åtgärder för att komma till rätta med situationen och för att öka attraktiviteten som arbetsgivare. Lönetrappa har införts för biståndshandläggare. Lönetrappan har gjort det lättare att rekrytera, det är dock alltjämt svårt att hitta erfaren personal. Socialkontoret arbetar aktivt med nära ledarskap och hållbart medarbetarskap inom Äldre- och omsorgsnämndens alla verksamheter. Detta arbete kommer att fortsätta under 2019.

Utveckling av stöd och insatser för äldre

För att stödja personer att leva ett självständigt liv långt upp i åldrarna krävs ett ständigt pågående utvecklingsarbete inom socialkontorets olika verksamheter. Ett viktigt fokus är brukarnas upplevelse av trygghet. Socialkontoret har en väl fungerande enhet som arbetar med förebyggande insatser och dagverksamhet för personer med demenssjukdom. Behov av hemtjänst ökar kontinuerligt liksom behovet av vård- och omsorgsboendeplatser. Trygg/förstärkt hemgång infördes under 2018 för att ge utökad stöd till personer efter sjukhusvistelse.

Bland personer som har stöd och insatser märks en ökad samsjuklighet, vilket ställer ökade krav på personalens kompetens.

Digitalisering

Digitaliseringstakten i samhället är fortsatt hög och Äldre- och omsorgsnämnden fortsätter arbetet med att implementera ny teknik. Den digitala tekniken ska på olika sätt kunna användas av brukare, anhöriga, biståndshandläggare och utförare i verksamheterna. I den digitaliseringsstrategi som Socialnämnden antog i januari 2017 nämns bland annat införandet av digital ansökan av hemtjänst samt införa *Mina sidor* inom myndighetsenheterna där klienter ska kunna boka tid med handläggare digitalt. Arbetet fortsätter under 2019. De nya strängare reglerna gällande dataskyddsförordningen (GDPR) som infördes i maj 2018, innebär att socialkontoret säkerställer att all information om individer lagras på ett rättssäkert sätt.

Våld i nära relationer

Under 2018 anställdes en relationsvårdsstrateg på socialkontoret. Våld i nära relation förekommer även på olika sätt inom äldreområdet. Arbetet med att kartlägga hur arbetet görs idag pågår liksom framtagandet av en handlingsplan med syfte att skapa ett helhetstänkande kring hur arbetet ska bedrivas. I uppdraget ingår hedersrelaterat våld. För att öka kunskapen krävs samarbete över flera verksamhetsområden både inom kommunen och med externa aktörer.

9.3 Prioriterade områden med mål och indikatorer

Nämndmål:

Utveckla valfriheten och aktiva val

Indikatorer:

- Öka andelen brukare som upplever att de fick välja sin hemtjänstutförare jämfört med föregående år
- Öka andelen boende som upplever att de fick välja sitt vård- och omsorgsboende jämfört med föregående år.
- Öka valfriheten för nämndens målgrupp genom e-hälsa jämfört med föregående år. Avser en ökad valfrihet till individuella lösningar genom möjligheten att ansöka om insatser digitalt.
- Öka antalet vård- och omsorgsboenden inom LOV jämfört med föregående år.
- Öka den brukaranpassade informationen om valfrihet inom äldrenämndens verksamhetsområde jämfört med föregående år.
- Öka antalet icke- biståndsbedömda aktiviteter för äldrenämndens målgrupper jämfört med föregående år.

Nämndmål:

Utveckla de förebyggande verksamheterna för ett hälsosamt åldrande för alla

Indikatorer:

- Öka användandet av digital teknik för brukare inom äldreomsorgen i jämförelse med föregående år
- Öka antalet medverkande i förebyggande enhetens aktiviteter i jämförelse med föregående år
- Öka antalet medverkande i volontärverksamhetens aktiviteter i jämförelse med föregående år
- Öka antalet medverkande i anhörigstödsverksamhetens aktiviteter i jämförelse med föregående år.
- Minska antalet fallavvikelser inom äldrenämndens verksamheter i jämförelse med föregående år
- Öka deltagandet i dagverksamheten för personer med demenssjukdom i jämförelse med föregående år

Nämndmål:

Utveckla attraktiva livsmiljöer för seniorer

Indikatorer:

- Öka andelen och utbudet av anpassade bostäder för äldrenämndens målgrupper jämfört med föregående år.

Utreda möjligheten till plats på vård- och omsorgsboende ifrån den dag en individ fyller 85 år.

9.3.1 Driftbudget 2019

Tkr	Utfall 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter	0	0	31 839	32 839	33 839
Kostnader	0	0	239 092	259 092	279 092
Nettokostnader	0	0	207 253	226 253	245 253

9.3.2 Specificering av förändringar i nämndens/bolagets budgetram

Tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Avgår engångsanslag			
Allmänuppräknig av budgetramen (löne- och prisjustering)	3 481	3 551	3 622
Volymförändringar	21 165	24 164	27 164
Särskilda satsningar och andra tillskott	83	600	600
Eventuella omfördelningar, effektiviseringar	0	0	0
Summa	24 729	28 315	31 386
Förändring kapitalkostnader	61	70	70
Förändring budgetram	24 790	28 385	31 456

Ersättning lagen om valfrihet, LOV, hemtjänst

Ersättningen till utförare inom LOV för hemtjänst föreslås vara oförändrad under 2019.